

Skaldestycken

af

P. A. Granberg

Stockholm
tryckta i Elméns och Granbergs Tryckeri
1813.

Förord till den elektroniska utgåvan

Skaldestycken har scannats i 600 dpi svartvitt och presenteras i form av faksimilbilder och korrekturläst OCR-text.

De **korrigeringar författaren gjort** till texten har införts på respektive sida.

Flere af dessa Skaldestycken äro förut tryckte, de förenas nu med andra som aldrig varit det, och deribland tvenne som blifvit offentligen belönte. Detta är likväl icke, i Författarens tanka, ett tillräckligt bevis på Samlingens värde, och han lemnat den i Allmänhetens händer, utan fordran af ett bifall, som icke alltid gifves med fullkomlig oväldighet; men också likgiltig för ett orättvist klander; Det är länge han känt huru skönt en af Tysklands yppersta Skalder sagt:

Theuer ist mir der Freund, doch auch den Feind kann ich nützen.
Zeigt mir der Freund was ich kann, lehrt mich der Feind was ich soll.

Rättelser.

Sid. 24

rad 16

står Dn

bör vara

Du

-- 33

-- 7

-- häck

--

bäck

-- 59

-- 2

-- 1810

--

1809

-- 67

-- 9,10

Huglick

--

Hugleik

-- 89

-- 23

TÄRNORA

--

TÄRNORNA

[Dessa korrigeringar har införts i den text som presenteras på webben.]

ERFARENHETENS RÖST, SKALDESTYCKE. [1]

Quem spes delusit, huic querela convenit Phaedrus.

Ja, äfven jag af hoppet blef förförd
Och af en villa med mitt lugn försvunnen;
Ja, äfven jag, med dygdens vittnesbörd,

Har sökt en sällhet genom mödan vunnin.

Jag fattades af ingen vänlig hand;
Lätt blef min julle af begären gungad,
Och faran røjdes fjerran från min strand
Uti den hvirfvel dit jag fann mig slungad.

Då såg jag flärden af den trollverld först
Hvartill min tanke skapte Idealet;
Erfarenheten släckte känslans törst
Och njutningens fantom försvann i qvalet.

Af lika villor gäckas du Arist,
Vid samma mål skall din förhoppning stanna,
Och bildningen vid dina drömmars brist
Skall sjunka ner, och krossas af det sanna.

Änn är du lycklig, känslans unge son!
Du följer hjertats drift och är bedragen,
Du skådar verlden ännu långt ifrån
Och glömmer smärtans Nu för morgondagen.

Du leker fram på tidens lugna elf
Och hör ej ilningen som redan hviner,
Ser menskligheten menlös som dig sjelf
Och hennes hämd -- i Mausoléns ruiner.

Du tror hvar hand som räcket är en väns
Och för en vän du villigt öppnar famnen;
Du tror en börjad plåga vid sin gräns,
Och stormen medlet för att hinna hamnen.

Jag ägde äfven denna ljufva frid,
Af smärtans tyngd jag kände ej förmågan;
Jag trodde sorgen skulle ha sin tid
Och vanskligheten sträcka sig till plågan.

Jag såg att lifvets bana törnig var,
Såg ingen morgon genom töknet dagas;
Men tänkte: äfven törnet rosor har
Och af orkanen molnena förjagas.

Jag hörde dygdens hviskning i min själ:
"Af nyttan blott är lifvets dag förskönad;
"Hvar stund som mödan från din hvila stjäl
Skall -- när dess frukter röjas -- bli belönad.

Och såg mitt hopp, till fyllda pligters lön,
En sanning ljusnande, en fördom bruten,
Då blef den mörka stunden åter skön,
Då blef en eld i mina ådror gjuten.

Då ägde äfven plågan sitt behag
Och lugnet följde efter vissa skiften;
Då räckte lifvets sorger blott en dag,
Och dygdens sällhet äfven hitom griften.

O! dessa drömmar flydde med min vår
Och återkomma blott i yrans stunder,
Och min bedragna väntan skapar år
Af dar som hoppet gjorde till sekunder.

Erfarenheten, då vi hunnit den,
Har ristat sent, men djupt i våra hjertan:
"Hvar morgon kallar Er till lidelsen,
"Hvar stund som njutes är en stöld från smärtan,

Tro mig Arist det ödet är ej nytt
Att sakna blomman som ej längre knoppas,
Vi känna tidens värde sen den flytt
Och hoppets flärd då vi ej längre hoppas.

Bryt dina pligters törnen ung och djerf,
Till dygdens branter dina jättsteg närma,
Och trotsa likars hat med dina värf,

Och deras köld med dina känslors värma.

Mot smärtans uddar ställ ett blottadt bröst,
Och skryt, med lagren flätad kring din tinning,
Att friden väntar dig vid lifvets höst,
Att sällheten är dina mödors vinning.

Tro styrkan röjd i några lätta prof
Och sjung förkjust din segersång på lutan;
Men du är slaf igenom ditt behof,
En Gud, Arist, du vore det förutan.

Snart skall du rysa vid det ljus du får,
Snart skola dina sköna luftslott falla
Och saknaden i deras fordna spår
Hvar krossad bild med smärta återkalla.

Snart skall du skåda i en ombytt dag
Den falska tafla som af hoppet räckes,
Erfarenheten plundrar dess behag
Och ögat ser dess tomhet -- och förskräckes.

Snart väntar glädjen inga skördar mer,
Den sista strimman under molnen bergas,
Hvar öppnad blomma sjunker visnad ner,
Hvar lofvad frukt af stormarna förhärjas.

Och sliten obemärkt, af tidens ström,
Från dina ungdomsvillor, lifvets Eden,
Skall intet irrbloss, ingen lycklig dröm
Bedraga hjertat och försköna heden.

Sänk då en stoisk blick på det du var
Och bjud förnuftet följa dig på banan;
I trots af lidelsen blir minnet qvar
Och smärtan strider med den ljufva vanan.

Inbillningen, som vägen blomsterströr,
Drar ock en gräns der våra nöjen sluta:
Det är ej njutningen som lyckliggör,
Men det är vissheten att kunna njuta.

Och skingras denna visshet, dygdens stöd,
Af årens nötning eller känslans trånad,
Skall sjelfva styrkans ålder vara död:
Naturens bild uti sin vintermånad.

Nej sök att *vara*, ej att *blifva* säll,
Välj lifvets nöjen inom dina dalar;
Det lugn du saknar i ditt eget tjäll
Ej möter dig i slottens marmorsalar.

Den änglabild, som, under qvinlig hamn
Af tanken sedd, ger lif åt dina dygder,
Ur modens verld ej dansar i din famn
Om hon förgäfvdes söks i dina bygder.

Och ryktets ära, ljuf för ditt begär,
Som i den brända öknen aftonvinden,
Ej läker såret som ditt bröst förtär,
Ej återkallar hälsans färg på kinden.

Vet du hur ofta denna äran vins?
Om inga dygder hvila oberömda?
Kanske för en Sokrat, som verlden mins,
Det funnits hundra, som blifvit glömda.

Mot skaldens lofsång, genom sekler hörd
Och täflande med fordna åldrars dikter,
Välj dina känslors tysta vittnesbörd
Om vissheten af dina fyllda pligter.

Lef för att gagna ej att bli berömd,
Så skall du afundsfri till målet vandra:
Du skapar sjelf din lott då du är glömd,

Då du beundras skapas den af andra.

Då skall ej glädjen flyckta med din vår,
Ej sinnets krafter nötas bort af tiden,
Och glorian af dina silfverhår
Ett uttryck bli af visheten och friden.

Och skänker ryktat ingen offergård,
Och reses ej en marmorvård på griften,
Vet att den saknad som du gjort dig värd
Ändå en gång skall tyda minnesskriften.

---

[1] Belönt med Göteborgska Vettenskaps- och Vitterhets-Samhällets stora pris.

IDEALEN

efter SCHILLER.

Så vill du trolöst från mig fara
Med dina glada nöjens tropp,
Med dina sälla villors skara,
Med dina plågor, dina hopp?
O ljufva ålder som försvinner,
Min saknad fåfängt hejdar dig
Din ström till evigheten rinner
Att i dess haf förlora sig:

Ej mer de ljusa solar brinna
Som på min ungdoms himmel dröjt,
De Ideal jag sett försvinna
Som detta druckna hjerta höjt;
Den sköna frukt som knoppen gömde,
Knappt bildad, ligger visnad der,
Jag väcks ifrån det lugn jag drömde
Utaf den strid hvare jag är.

Den lag som verkligheten skrifver
En gräns åt själens krafter ger,
Han diktens slöja sönderrifver
Och störtar tankens luftslott ner;
De drömda väsen, som jag vördat,
Ett hatadt ljus förjagat har,
Och mitt förnuft med grymhet mördat
Hvad fordom så gudomligt var.

Som konstnärn, [1] hänförd af sin låga
I sina armar stenen slöt,
Tills känslans lifvande förmåga
I sjelfva marmorn känsla göt:
Så ungdomens och skaldens yra
Intill Naturen tryckte mig,
Tills lifvet, väckt af sångmöns lyra,
I hennes ådror røjde sig.

Och delande den eld mig brände
Den stumma talte med sin vän,
Förstod de rörelser jag kände
Och gaf min kärlekskyss igen
Då blef det sång af källans susning,
Och plantan lifvets känsla njöt,
Och genom bildningens förkjusning
Dess kraft i stela massan flöt.

Ny var den skapelse som höjdes
Vid tankens allmaktslika bud:
Der lefde allt, och lifvet røjdes
I bilder, rörelser och ljud;
O huru skön uti sin knoppning
Min känsla denna verlden fann!
Hur litet vanns af min förhoppning!
Hur litet njuts af det jag vann!

Hvad ynglingen af mod bevingad,
Och säll i sina villors hopp,
Af inga sorger ännu tvingad
På lifvets bana dristigt lopp!
Så fjerran Eterns stjerna blänkte
Fann ej hans åtrå gränsor der,

Och rymden som hans snille tänkte
Var allt för trång för hans begär.

Hur lätt blef han af glädjen dragen!
Hvem störde väl den lycklige?
Hvad muntra flockar af behagen
Kring honom luftigt dansade!
Den Gud som hjertat ljuft berusar,
Och lyckan med sin gyllne krans,
Och äran som med lagren kjusar
Och sanningen i solens glans.

Men knappt var halfva målet hunnet
Då den bedragne ensam gick,
Hans glada sällskap var försvunnet
Och söktes fåfängt af hans blick;
Af lyckan gäckad han förglömdes,
Hans kunskapstörst blef aldrig släckt,
Och hvarje ljusnad sanning gömdes
Utaf de moln som tviflet väckt.

Jag såg af smickret sammanvriden
Den krans, som dygden fordom vann;
Ack! med den muntra ungdomstiden
Den ljufva kärleken försvann;
Och mörker lifvets bana höljde,
Och öfvergifven syntes den;
Knappt kring det hopp, som vandrarn följde,
En dunkel strimma lyste änn.

Af hela denna sköna skara
Hvem dröjde för att trösta mig?
Hvem bistår mig i hvarje fara,
Och jemnar lifvets tistelstig?
Du! Du, som våra bördor delar,
Du vänskap! milda ljufva band,
Som smärtans sår med ömhet helar
Och tidigt fattade min hand.

Och Du, som samma känslor väcker,
Mitt slägtes ära, verksamhet!

Som -- det är sant -- blott sandkorn räcker
Till byggnad för en evighet;
Men på hvars vink den glada friden
Gör sorgens dag till en minut,
Och genom nyttigt bruk af tiden
Dess stora fordran stryker ut.

---

[1] Pygmalion.

ODÖDLIGHETENS HOPP.

Oui: vous, qui de l'Olympe usurpant la tonnerre,
Des éternelles lois renversez les autels;
Laches oppresseurs de la terre,
Tremblez, vous êtes immortels!

Et vous, vous, du Malheur victimes passagères,
Sur qui veillent d'un Dieu les regards paternels,
Voyageurs d'un moment aux terres étrangères
Consolez-vous, vous êtes immortels!

Delille.

Det gifs ett hopp, i glädjens dag
Och under lifvets hårda skiften,
Som sprider ljusningens behag
Kring plågans bädd och öfver griften;
Ett hopp, att sällheten, som ler,
Skall bli förädlad efter döden,
Ett hopp, att den hon öfverger
Skall, en gång fri, ej känna mer
Förföljelsen af sina öden.

Det gifs en Gud! -- Vid denna röst,
Som hvarje renad tanke föder,
Hur många länge slutna bröst
Ha öppnats för betryckta bröder!
Hur mången villad i sitt lopp
På lastens bana häpen stannat!

Hur mången dygd, med himmelskt hopp,
Som gäckat sina bödlars tropp,
Och sina lärors helgd besannat!

Men denne Gud, hvars Majestät
Så långt i gränslöshet försvinner,
Att intet tadel fläckar det
Och ingen skapad tanka hinner,
Har Han åt stoftets fattning gett
Att känna tingens dolda lagar?
Har detta stoft, med inskränkt vett,
I händelsernas kedja sett
Det ljus, som våra öden dagar?

Vill Han, som ser med ostörd blick
Systemerna i rymden hvälfva,
Bestämma våra känslors skick,
Dem vi så ofta bilda sjelfva?
Vill Han, som verldars offer får,
Besvara våra tysta böner,
Och, hämnande den trycktes tår,
Med straffet följa brottets spår,
Och blotta det för jordens söner?

Han vill -- det vittnar till din blygd,
I känslor dem du fåfängt döfvar,
Ditt tysta bifall för den dygd
Du aldrig älskat, aldrig öfvar;
Det vittnar minnet af ett brott,
Som ryktet glömmer eller ärar;
Det vittnar dessa bofvars lott,
Som darrat inom egna slott
Och mellan sina slafvars härar.

Han gaf en lag för allmänt väl,
Han med förnuftets stränghet dömmar
Hvar böjelse uti din själ,
Hvar pligt du öfvar eller glömmer.
Han sade: att af samvetsfrid
Skall redligheten alltid följas;
Han sade: att en gränsad tid
Skall lasten, under oviss strid,
För ljuset endast kunna döljas.

Men helas mensklighetens sår
Af brottets qval, i tysthet burna?
Och torrkas den bedragnes tår
Af vårt förakt vid skrymtarns urna?
Och är ej dagningen för sen
Att trösta oss vid mulna öden,
Om straffet blott vid detta sken
Skall hämna på tyrannens ben
De offer han har gifvit döden?

Hvem delar ut den ljusa lön,
Som är åt dygden lofvad vorden,
Om endast, lidande och skön,
Hon är bestämd att pryda jorden?
Om griften slutar hjeltens hopp,
Hans värn mot lyckan, det att minnas,
Hvad gagnar, efter seklers lopp,
Den sena vård vi resa opp
Åt väsenden som icke finnas?

Den läran tillhör villans slaf:
Att de, som tryckas och förföras,
Bli evigt gömda i en graf
Der deras suckar aldrig höras;
Den tillhör yrslan i hans mod
Att hjertats sista knot förjaga,
Och, mätt af tårar eller blod,
Bespotta med en ärestod
Den mensklighet, som vågar klaga.

Men önskar Du, för världens skull,
Att dela lott med de förtryckte,
Belönt med tårar på din mull?
Belönt med loford i ditt ryckte?
Och skulle tidens häfder änn
Sett dygden glad sitt lugn försaka,
Om hoppet ej förvissat den,
Att hvad hon mist af sällheten
Utaf sin Fader få tillbaka?

Du säger: "Hoppets röst bedrar;

"Förförande i alla skiften
"Den jollrar under mulna dar
"Och sträcker villan bortom griften.
"Se i det fjerrglas hoppet bär,
"Allt hvad du önskar skall du finna;
"En gränslös sällhet lofvas der,
"Som för din väntan skapad är,
"Som för din njutning skall försvinna.

Har då ett stoft, af slumpen blott
Bestämdt att villas och att fela,
I tanken skapat sig en lott
Som skänker ordning åt det hela?
Och, innan snillets första dag
Var utbredd öfver menskligheten,
Hvem lärde tanken, ännu svag,
Att grunda våra pligters lag
På gränsorna af evigheten?

Nej, detta hopp ej vore till
Och af en inre röst försvaradt,
Om ej en Gud, som kännas vill,
Dess visshet med sin dyrkan parat;
Och snillet ingen dagning sett
Sitt sken ur griftens mörker sprida,
Om Han, som känslan bildning gett,
Åt lasten ej ett straff beredt,
En lön åt dygderna, som lida.

Hopp om ett lif, som aldrig mer,
Af mellanstånd och skiften brutit,
Behofvets jemna känsla ger,
Och saknadens af hvad vi njutit!
Blif du den trötte vandrarns staf,
Som under årens börda dignar,
Och skingra natten kring hans graf
Med detta ljus, som himlen gaf,
Med denna tröst, som han välsignar!

Gif du åt Ynglingens begär
En rigtning till det sanna höga,
Och skynda, då han villad är,
Att lossa bindeln från hans öga!

Flyg i en Engels ljusa hamn
Att redlighetens fjettrar bära,
Och i den store mannens famn,
Som fästar tadlet vid sitt namn
För sina fyllda pligters ära!

Blif en bedröfvad moders tröst
Då hon en saknad son begråter!
Tryck till den sorgsne älskarns bröst
Den oskuldsfulla flickan åter!
Låt äfven smärtans offer le
Vid bilden af en slutad pröfning!
Låt menskligheten, segrande,
En gräns för sina mödor se,
En rymd för sina dygders öfning!

SVÄRMERI

imitaton.

Der, i Cypressens skugga, vandrarn röjer
en remnad sten af seklers mossas hölj,
med tårad blick och lugnad smärta dröjer
Erinringen, af aningar förföljd.

Och på en väg der hoppets solsken glimmar
den öfvergifne finner glädjens hamn,
och trycker under svärmeriets timmar
en länge saknad vän uti sin famn.

Ve den, som, krossad under sina öden,
har intet hopp, i den förlust han bär,
att återfinna, röfvad ifrån döden,
den vän han sörjande förlorat här!

Säg icke, filosof, att dessa sinnen,
vid blotta former evigt fästade,

i grafven ha sin gräns -- och våra minnen
ha samma mål och samma gräns som de.

HAN, som i känslans njutningar förvarat
för himmelsk växt ett outveckladt frö,
har Han en verld för hvarje sinne sparat
som skall förgås när stoftets former dö?

Hvarföre då, ur natten der jag gömdes,
böd mig nödvändighetens grymma lag
att bli en varelse, som fruktlöst dömdes
att vara lidande och vara svag?

O du, som, med mitt väsen sammangjuten
röjs i min dygd så väl som mina fel,
O kärlek! upplys för min tanke knuten
Af lifvets långa, mörka skådespel.

I tviflets öknar, der vid snillets fackla
den kalle Vise villas hvart han går
låt känslans grunder stå när tankens vackla
låt hjertat ana hvad jag ej förstår.

Jo, jag förstår det -- denna visshet kändes,
O Selma, då jag trycktes till ditt bröst,
att för min sällhet lifvets gnista tändes
utaf en evig kärleks allmaktsröst.

Skilld ifrån dig -- hvad har en verld att gifva,
som stillar själens lågande begär?
Hvad skall ett lif förutan kärlek blifva
der ingen hvila för min trånad är.

Der aldrig glädjens skörd till mognad hinner;
der hoppets planta inga blommor har;
der fantasiens skapelse försvinner
och -- ack! -- blott verkligheten stannar kvar.

Och kanske föras på den luft jag andas
de suckar som din saknad skänker mig;
och kanske stjernan, som vid Vestern randas,
i tåren i ditt öga speglar sig.

Jag skulle fly den dag min bildning tände,
som gaf åt verlden lif och harmoni,
och glömmande den drift mitt hjerta kände
mot dig och mot min låga trolös bli?

Nej, räckte ock en Gud från Lethens stränder
utaf förbarmande en dryck åt mig,
jag tog ej läkedom ur hans händer,
jag lefde för min smärta och för dig!

Skall också du! När hoppets dag försvinner,
När du förgäfves lyssnar till min röst,
och blicken, sträckt åt rymden, icke finner
den älskade som slets ifrån ditt bröst!

När ingen hälsning hviskas till ditt öra;
När saknaden förskräcker med sin längd,
och glömskan hotar att min bild förstöra
med sorgsna dagars eller tidars längd.

Skall också då du dela hvad jag lider,
med lika ömhet sucka fram mitt namn,
och trots af öden, afstånd eller tider
på tankens vingar ila i min famn.

Skall glädjen då af våra sköna dagar
beständigt bli ditt högsta ideal? --
Jag hör i tysthet Selma att du klagat,
min egen smärta anar dina kval,

O klaga ej! -- Om nya nöjen kalla,
om lyckan vinkar dig i sina spår,

då för min bild låt glömskans förlott falla;
det offret äfven kärleken förmår.

Jag vill -- så långt i styrka kärlek hinner --
att andra lågor tändas opp hos dig
och, blott din sällhet på det bytet vinner,
bli evigt, evigt bortglömd utaf dig!

Nej, Selma, Nej! kan kärleken förglömma?
När svek Naturen väl sin egen röst?
Och kan den kraft som lärde dig att ömma
förnya idealet i ditt bröst?

Odödlig kärlek är. I tingens skiften
dess låga oupphörligt röjer sig,
Och i det lif som dagas bortom griften
Jag änn skall älska, änn skall följa dig.

Hvad ställen ock i skapelsen oss gifvas
Vi skola evigt oåtskillda bli;
ty af en enda kraft det hela lifvas;
det är en evig kärleks sympati.

CANTATE. [1]

CHOEUR.

Verldarnes evige Konung och Fader,
Du för hvars fot Myriader
Fallat tillbedjande ner!
Lofvad af Himlarnas välden och throner
Skåde du mildt, öfver Jordrymdens zoner,
Äfven de offer som svagheten ger!

DUO.

Naturen din ära förkunnar
I lydnaden af dina bud
Och Skapelsens tusende munnar
Dig lofsjunga, Gud!

CHOEUR.

Verldarnes evige Konung och Fader! &c.

EN RÖST.

Ur mörka skyar Åskorna bryta;
Lavinerna falla;
Stormarna ryta;
Vågorna svalla:
Bevittnande din makt för jordens häpna folk.

EN ANNAN RÖST.

Från fält och lundar hvilka röster
Med morgonsånger hälsa dig,
När första strålarne i Öster
Bland molnens purpur bryta sig!
Och bäcken sorlar Skaparns ära,
Och flägten hviskar om en Gud!

CHOEUR.

Och berg och skogar återbära
Kring alla rymder samma ljud.

RECITATIV.

Att kalla jordens slägter till din dyrkan
Du väckte forskningens begär;
Du gaf, i snillets ljus, åt stoftets söner styrkan
Att se, i dina verk, hur stor och vis Du är!

ANDANTE.

Men, änn en dyrkande förmåga
För hjertats sällhet återstod:
Du lärde oss att du är god,
Och tände känslans himlalåga;
Då öppnades ett slutet bröst
Och mensklighetens tårar runno,
Då trängde äfven nödens röst
Dit nödens lidelser ej hunno.

DUO.

O Du som sjelf förklarar:
Att likna dig är göra godt,
I denna dyrkan, känd af våra hjertan blott,
Du sällheten åt oss förvarat!

RECITATIV.

Och jordens brödraslägt, när villan skingrar sig,
Förenad, skall i denna dyrkan
En gång gemensamt lofva dig.

CHOEUR.

Lofvom den Allvise!
Lofvom den Allgode!
Lofvom honom som knutit
Alla varelsers sällhet
I samma kedja.

---

[1] Sjungen i Stockholms Storkyrka d. 22 November 1809.

VÄNSKAPEN.

Dig, som tusen skilda röster kalla
Och som hjertat suckande begär,
Dig, som känd af få är sökt af alla,
Vänskap! dig min lyra helgad är.

Ensam du kan lifvets nöjen krydda;
Plågan svigtar vid den makt du fått;
Lugnet bor med dig uti en hydda,
Lugnet flyr med dig utur ett slott.

Från en Ocean af stormar härjad
Är din trygghet dubbelt älskansvärd:
Man är rik med dig då man är bergad,
Fattig, då du saknas, med en verld.

Ingen njutning skaptes för en ensam,
Och för menskohatarn ingen frid
På en jord der plågan blef gemensam,
Och Naturen med sig sjelf i strid.

I det slutna hjertat glädjen felas,
Och de tyngre qvalen stanna der:
Lidandet förlorar då det delas,
Delad sällheten fördubblad är.

O må gerna ryktets ära följa
Deras steg, som tråna efter den,
Blott de skuggor som min bana dölja
Mildras och förskönas af en vän.

Må dess hand åt mig förtroligt räckas
Då jag maktlös eller vilse går,
Må dess famn då jag af lyckan gäckas
Visa mig den tröst som återstår.

Då skall äfven lifvets mörka timma
Ge dess nöjen ljufvare behag,
Och lik töknet af en morgondimma
Lofva, flyende, en molnfri dag.

HOPPET.

Helgd vare den känsla, som leder min gång
Kring bäcken som sorlar i dalen:
Der susningen brytes af bofinkens sång
Och siskornas qvitter i alen!
Helgd vare dig, Hopp! af hvars vänliga röst
Den slumrande önsknigen väckes,
Och lidelsens lön åt mitt sårade bröst
I ofödda njutningar räckes!

O du! som, till dödlighas ve eller väl,
Ger lindring och näring åt smärtan,
Hvar lånade du dessa bländande skäl,
Som gyckla för lättörda hjertan?
Hvem gaf dig det trollglas, som målar så skönt
En framtid, bland stormarna dagad,
En leende framtid, der mödan är krönt,
Der plågan är glömd och förjagad?

Du omringar barndomens lyckliga år
Med blomstrande Gracer och löjen;
Du lönar den trånande ynglingens tår
Med kärlekens ljufvaste nöjen.
För mannens odödlighet hopflätar du
De kransar han sträfvar att hinna;
Du lofvar åt gubben ett sekel ännu,
Och skatter som aldrig försvinna.

Du framsmyger, omärkt, i missödets spår
Med löften om sällare tider;
Du helar den klagande oskuldens sår,
Och ersätter allt hvad hon lider;
Du äger i skillsmessans ögonblick tröst;
Du skänker den saknade åter;
Och, sträckt bortom grafven, din mäktiga röst
Ger lif åt den vän jag begråter.

Hopp! lyckliga tankbild, förförande dröm,
Som älskas, ehuru du dårar,
Som hejdar de flyende nöjenas ström,
Och födes i lidandets tårar:
Lik facklan, som, tänd på den irrandes stig,
Om midnatten upplyser dalen,
Du skimrar i mörkret, som omgifver dig,
Och lånar din skönhet af qvalen.

O! följ mina steg under stormarnas gny
Och hotet af oblida öden;
Låt åskmolnen skingras, och sorgerna fly,
Och lifvet förskönas af döden;
Och sträcker jag fåfängt en älskande famn
Mot sällhetens bild, som bedrager,
Så trösta mig förr med dess gäckande hamn,
Än fly mig för sanningens dager.

DEN LYCKLIGE.

Hvad den är säll, som i sin egen hydda
Ser, utan oro, morgonstrimman gry,
Ej saknande de dar som äro flydda,
Ej sörjande för dem som skola fly!

Hvad den är säll, hvars lif så tyst försvinner,
Att ingen glansen af hans dygder ser:
En källas bild, som genom ängen rinner
Gömd af de blommor dem hon näring ger!

Hvad den är säll, som hjertats pligter vördar

Och njutningen af hjertats frid förstår;
Som fruktar blott en storm för sina skördar,
Och räknar skiften blott i sina år!

Hvad den är säll, hvars önskningar belönas
Utaf ett älskande och menlöst bröst,
Som ser sin vår af kärleken förskönas,
Och vänskap samla blommor för hans höst!

MIN ANDRA SKAPELSE.

TILL SELINA.

efter Baggesen.

Obildad först jag in i världen trädde
Och fostran ingen bildning skänkte mig,
En varelse som ingen känsla glädde,
En kropp der ingen anda rörde sig.
Tyst satt jag och begrafven bland ruiner
Af fordna åldrars dårskap eller flit,
Och krampdrag, gickt, och evigt mörka miner
Blott voro frukten af mitt lärda nit.
För mig den milda våren aldrig skänkte
En slumrände Natur sin blomsterkrans;
Ej för min njutning elfvens vågor blänkte,
I spegelns återsken, af Solens glans,
När Näktergalens toner lunden fyllde,
Var örat slutet för dess harmoni;
När aftonrodnan skogarna förgyllde
En blind fann lika skönhet deruti.
Stum gick jag när en fjerran böljas brusning,
Insekters surr och lärkans ljufva slag,
Och löfvets fläktande och vestans susning
Åt världen bådade en nyfödd dag;
Och medan lifvets väckta millioner
I tusen glada sånger ropte: Njut!
Jag grubblade på Phtias Myrmidoner,
Och huru Kapitolium såg ut.
Båd natt och dag, på Landet och i Staden
Sten var jag, lika härdad hvart jag gick;

Af hedens stubbar eller pelar-raden
Mitt öga lika glada intryck fick.
Jag såg den rike plundrarn gäcka nöden,
Och idogheten under lättjan slaf;
Jag hörde mina likars olycksöden,
Och, kall som marmorn, rördes ej deraf.
En timma lik den andra sågs försvinna;
I döda skrifter låg min hela värld;
Jag sökte ej att någons kärlek vinna,
Och icke någons kärlek var jag värd.
Med min af Vis jag skådade behagen,
Och trodde mig ej skapt att fångslad bli;
Du kom, Selina, och från denna dagen
Farväl mitt lugn, farväl Filosofi!
Jag såg dig, lik en Gudom från det höga,
Och af din känslas allmaktsfulla Blif,
Mitt kalla Jag i glansen af ditt öga
Förklarades till väsende och lif.
Då såg jag himlens blickar först i dina,
Då kände jag Naturen första gång;
Då båd jag högt till Venus Erycina,
Fick lif och älskade, fick själ och sång.
Så står, då natten öfver dalen dröjer,
Med lutadt hufvud Vestans unga brud:
Af solen helsad öppnas den -- och röjer
På hvarje blad en stämpel utaf Gud.
Nu är mig lunden helig; dessa knoppar,
Af våren öppnade, förtjusa mig,
Och Näktergalens sång i skogens toppar
Och bäcken hvari skogen speglar sig.
Och ofta vid den bäck som Eken skygger,
Från stojet skilld, jag sitter lugn och glad
Och ett bevis för Skaparns allmakt bygger,
Andäktigt undersökande ett blad.
Nu såra uslas klagerop mitt hjerta,
Nu eldas jag för mensklighetens fred,
Som egen, känner jag en likes smärta
Och när en like gråter, gråter med.
Nu kan jag del i andras sällhet taga,
Likgiltigheten är ej till för mig;
Nu söker jag att hvar och en behaga,
På det jag äfven må behaga dig.
Nu skänker vänskapen en ny försköning
Åt hvarje njutning som naturen gaf:
Den blir i lifvets mödor min belöning
Och skall med tårar blomsterströ min graf.
Och denna nya skapelse som tände
Den själens eld, hvars gnista feltes mig,

Och alstrade begrepp dem jag ej kände,
Den, O Selina! var ett verk af dig.
Du gaf mig detta öma, milda hjerta,
Som önskar hela Menskoslägtets väl;
Din känsla målar jag uti min smärta,
Från dig mitt hufvud allt sitt snille stjal.
Du lärde mig att ödets nycker lida,
Och från min panna sorgens moln försvann;
Och lugn jag stämmer lutan vid din sida
Att blanda skämt och alfvar om hvarann.

O Min Selina! om med lagrens ära
En gång odödligheten skänkes mig,
Må mina sånger andra åldrar lära
Att allt mitt rykte är en skänk af dig!

VÄNSKAPS-SÅNG,

(efter RAHBEEK.)

Barndoms fröjd, lik barndoms smärta,
O hur hastigt flyktar den!
Likväl trängtar barnets hjerta
till en lika-årig vän.
Tom är glädjen, odelt njuten;
bitter tåren, ensamt gjuten;
Lifvet öde utan vän.

Andra nöjen, andra plågor
rycka till sig Ynglingen;
Lidandet af hjertats lågor
lindras, deladt af en vän;
och den älskade bör äga
någon att sin lycka säga,
om han rätt skall njuta den.

Lätt är sorgen för de unga
mot den lott som förestår;
Dagens hetta, dagens tunga
kännas först i Manna-år.

Men hvad motgång, hvilken smärta
trycker ned den Mannens hjerta
vid hvars sida vänskap går?

Tungt på Gubbens hjessa sänkes
åldrens snö att böja den;
Men af vänskap också skänkes
honom eld och mod igen.
I en krets af gamla Vänner
han, af fordna nöjen, känner
fordna tiders sällhet än.

Du som ljuft vår Barndom leder,
Du som muntrar unga bröst,
Du vår raska mandoms heder,
blif vår svaga ålders tröst!
och när glädjens luftslott falla,
Vänskap! kom att återkalla
minnets Vår åt lifvets Höst.

VISA.

Må våra Lärde, med inbördes strider,
ropa åt verlden hur galen den är:
Alla de vise från aflägsna tider
skratta och vinka och hviska så här:
Fåfängt mot dårskapens välde att skrika;
klokhetens barn, hören opp att predika
och låten Narren bli narr om han vill.

Tanten, som sextie vintrar fördrifvit,
ifrar mot Flickan, som jollrar och ler;
klagar hur flyktigt vårt tidehvarf blifvit,
sörjer de seder som äro ej mer.
Fåfängt mot dårskapens välde att skrika,
Vishetens Dotter! hör opp att predika
och låt den unga få le då hon kan.

Gubben, med anfall af gickt och podager,

yrkar på måttlighet bäst han förmår,
Forntidens dygder till eftersyn tager,
Samtidens undergång hotar och spår.
Fåfängt mot dårskapens välde att skrika,
Vishetens Son! O hör opp att predika:
ofta var Förr icke bättre än Nu.

Vänner! vid glasen, som vinka fortroligt,
skulle vi tänka på dårarne? Nej,
njutom de flyende timmarne roligt:
Verlden kan tadlas men bättrar sig ej.
Fåfängt då vore att larma och skrika,
Klokhetens Barn! hören opp att predika,
och låten Narren bli narr om han vill.

[1].

---

[1] Första versen i denna visa är öfversatt efter Schiller, de öfriga äro imitationer af den första.

ÅTERSEENDET.

Saliga timma!
Skapt till den trånande kärlekens tröst.
Gryningens strimma!
Målad af hoppet för känsliga bröst!
Tolkad i älskarens stumma förkjusning,
Tolkad af ömhetens halfbrutna ord
Framgår du skön, som när dagrandens ljusning
Hälsar vår jord.

Jagadt af tiden
Flyr äfven saknadens långsamma år;
Glädjen och friden
Framsmyga äfven i lidandets spår.
Så ur den sky som, till skräck för Naturen,
Mörk utaf hotande åskor steg opp
Fyller omsider den svalkande skuren
Skördarens hopp.

Älskande hjertan!
Sällheten skönast bland stormarne ler.
Qvalet och smärtan
Rena den Njutning som ämnades Er.
Skillsmässan sjelf, huru grufligt den sårar,
Lönas så ljuft af en återställd vän
Då vi med ömhetens dyrbara tårar
Omfamna den.

Vidriga skiften
Åtskilja fåfängt förenade bröst;
Äfven ur griften
Frambryter kärlekens mäktiga röst.
Känslan, som väcks i den älskades sköte,
Glömmer de sorgliga dagar som flytt,
Och liksom plantan vid vårsolens möte
Lifvas på nytt!

Till MALVINA,

efter Baggesen.

Dagen ingen glädje förde,
Natten mina sorger hörde,
Ljus och sällhet hade flytt;
Vid ditt leende, Malvina!
Blefvo glädjens känslor mina,
Blef mitt hela lif förbytt.

Förr jag såg Naturen öde;
Solens strålar föllo döde
I mitt ögas mörka sky;
Nu med tacksamhetens kjusning
Ser jag morgonrodnans ljusning
Och Naturen evigt ny.

Himlen endast åskor tände,
Jorden endast suckar sände,
Bäckens susning ingaf skräck;

Nu, då skrän och åskor tiga,
Glädjens melodier stiga
Ifrån skog och dal och bäck.

Förr mitt sorguppfyllda hjerta
Kände endast agg och smärta
Då det icke slog för dig;
Nu det endast dig tillhör,
Ingen plåga mera rör,
Ingen sällhet undflyr mig.

Förr, med häpen blick, mitt öga
Såg en makt uti det höga,
Som med straffet väpnad var;
Nu, hur säll på tankens vingar,
Öfver rymderna jag svingar
Mot en mild och älskad far!

Vid hans thron min andakt dröjer,
Och den glädjesång jag höjer
Delar och förskönar du.
Ingen vredesblick han skickar;
Ty igenom dina blickar
Ser jag denne fader nu.

Hand i hand vi vilja vandra
Lifvets bana med hvarandra;
Och vid dödens Ängels bud,
I den sista suck vi draga,
Skola våra själar taga
På en gång sin flykt till Gud.

LÄNGTAN.

(efter Tyskan)

Lik dufvan, som i lunden ensam klagar,
När vårens glada sånger skalla der.
Jag lefver blott i mina flydda dagar

och suckar sorgsen: Ack! jag ensam är!

Med ambrans ångor fåfängt ängen lockar,
och fåfängt pryds af skiftande behag:
hvem tar af mig de blommor som jag plockar?
hvem andas deras vällukt mer än jag?

O lemna då mot kärleken att strida
och på dess vingar återkom till mig;
ty skön är våren endast vid din sida,
och ljuf är sommarn endast jemte dig.

Då skall af vänskapen förtroligt bindas
en krans att på ditt hufvud fästad bli;
der skall kring liljor eterneller lindas
och endast rosor blandas deruti.

O dröj ej längre: lifvets sällhet felar
den dag som flyr i saknad af en vän.
Du lider blott om du min längtan delar,
Du älskar ej, om du ej delar den.

MIN ÖNSKAN.

Den prakt som dårar hopens öga
skall aldrig reta mitt begär;
Bekymret sväfvar kring de höga
och tvånget deras afgud är.

Den konst som öfverflödet tjenar
och med naturen täfla tör,
af nöjet ingen kjusning länar
och ingen känsla lycklig gör.

Men ack! om himlen skänka ville
en mera ljuf och önskad lott,
ej några bragder för mitt snille,

men skatter för mitt hjerta blott.

Må fridens goda Änglar skydda
de skuggor som fördölja mig,
och dygden i min lugna hydda
på ljusa vingar hvila sig.

Den plågade sin tillflygt tage
till denna tysta boningen,
och ingen tröstlös like klage
att han bedröfvad lemnat den.

Den oskuld som förtrycket sårar
en evig fristad finne här,
och aldrig stanne mine tårar
då menskligheten dem begär.

Om brottslige min tröskel hinna
må ångren röra deras bröst,
och väg till qväfda känslor finna
för sanningens och dygdens röst.

Allt prål ifrån min hydda vike;
men blifve det mitt öfverflöd,
att aldrig sakna för en like
ett tak, en brasa, och ett bröd!

DEN OLYCKLIGES TRÖST.

Från lifvets mödor lyckligt skilld
Jag väntar ro i grafvens sköte,
Och skådar lugnets glada möte
I dödens rysningsfulla bild.

Den själ jag af Försynen fått
Ej endast danades till plåga,
Och känslans himmelska förmåga

I ljufva intryck röjes blott.

Men hvilken dödlig njuter den
Af inga vilda stormar bruten?
Åt nöjet skapades minuten
Och dagens längd åt saknaden.

Nej, denna glädjens sköna hamn,
Som hoppets trängtan fåfängt hunnit
Från jorden evigt har försvunnit,
Och finnes först i grafvens famn.

Han finnes der -- O glada tröst!
För Sorgens son en önskad strimma
Som ljusnar plågans midnatts-timma
En stormig lefnads sena höst.

Ej mer de suckar smärtan drar
I denna stillhet skola höras;
Ej mer af ödets växling störas
Ett lugn som inga skiften har.

Du Vänskap! gudalika drift
Som öma själar sammanparar,
Hvars öga lidandet förklarar
Så tårfullt vid en älskad grift.

Din sorgsna blick skall åter le
Uti försvundne vänners möte,
Ditt hjerta klappa i ett sköte
Som dina känslor lifvade.

Snart skola lyckligare band,
Af ingen tröstlös saknad brutne,
Till din förkjusning blifva knutne
Uppå odödlighetens strand.

Och inga afstånd finnas der
Och intet bröst af längtan häfvas,
Och ingen dygdig åtrå qväfvas
Emellan stridande begär.

Snart blixtra stormarne förbi,
Snart, hvilande i grafvens gömma,
Skall du förflutne tider glömma
Och deras qval förgätne bli.

Men vid den ljusa dag du ser
Ifrån ditt upphof evigt fluten,
En sällhet -- oupphörligt njuten,
Uti ditt sköte strömmar ner.

DET SLUMRANDE BARNET.

(efter Tyskan.)

Slumra roligt! Lifvets morgondimma
omger dig med alla dess behag.
Oerfarenhetens lugna timma
är den skönaste af lifvets dag.

Till din vagga, der du sorglöst hvilar.
Fridens Engel, i en moders hamn,
delande din minsta klagan, ilar
för att trösta dig uti sin famn.

Slumra ljuft! I verklighetens sköte
finner villans blomsterdröm sin graf,
och den frukt, som log i hoppets möte,
utan mognad bryter stormen af.

Slumra ljuft! När villorna förjagas
slites våldsamt sällhetens förbund,
och de mörka moln, som sammandragas,

båda lifvets heta middagsstund.

Enfalden utaf försåtet dåras,
Rosen visnar som på kinden glödt,
och den trötte vandrarn ofta såras
af de törnen som bekymren strött.

Då mitt barn, mot stormarne som rasa,
le uti din oskulds säkra skygd,
så skall motgången ined all sin fasa
brytas emot styrkan af din dygd.

SÅNG.

(imitation.)

Yngling! ditt hjerta
ännu ej qvalet,
ännu ej sorgen till herrskare fått;
fri ifrån smärta
tror du att valet
alltid är lätt mellan dygder och brott.

Lasternas snaror
änn du ej känner,
känner ej ångrens förskräckande röst;
I alla faror
Oskuldens vänner,
Glädjen, förtroendet, lugna ditt bröst.

Fostrad af hoppet,
lycklig af friden
öfva då tidigt din styrka och dygd;
snart under loppet
väntar dig striden,
vänta dig mödor, och lof eller blygd.

TIBULLI ELFTE ELEGI

I FÖRSTA BOKEN [1]

Hvem vem den förste, som af furier lärd,
sjelf vild och härdad smidde spjut och svärd!
då föddes fejderna; då föddes morden,
och korrtare blef dödens väg till jorden.
Nej, svärdet bildades till vårt försvar,
mot skogens villdjur spjutet ämnadt var;
vi sjelfve allt förvandla till vår plåga.

Begär till skatter tände krigets låga.
Hon brann ej änn då, fri från öfverflöd,
den dödlige, nöjd med ett tarfligt bröd,
nöjd ur ett kärl af träd att törsten släcka
ej ännu lärt en konstlad hunger väcka;
då intet högmod ännu fästen byggt
och herden sof bland sina hjordar tryggt.
Hur lycklig den som lefvat dessa tider,
då fälten änn ej blodades af strider,
som i ett lugn, af ingen ovän stördt,
änn aldrig krigs-trumpeten ljuda hört
och aldrig sett i härnad bröder släpas
att af hvarandra stympas eller dräpas.
Du makt som vårdat mina fäders tjäll,
i hvars beskydd min ungdom var så säll,
som ej en ringa offergård försmådde,
der torftighet med hjertats oskuld rådde;
Grof var din bild, lik den din dyrkan var,
men du gaf frid åt mina barndoms dar,
och ur en koja, dig till Tempel gifven,
gaf fruktbarhet åt rankan och Oliven,
och log mot odlarns tacksamhet så mild
när drufvans klasar offrades din bild,
när altaret med kärfvar blef begåfvadt,
och när han utgöt der det vin han lofvat,
och flickan, barn ännu, utmed sin far,
af kupans skörd ett renadt offer bar.

J milde Gudar! J som haten fejder,
från vapnens buller freden dessa nejder!

Må krigarn blidkad lägga spjutet ner,
och rika offer skola skänkas Er.
Af mirten krönt och hvitklädd Er till ära
jag sjelf en mirtenkransad korg skall bära.
En annan må, med segren vid sitt svärd,
bli härars skräck och lagrens prydnad värd:
Jag önskar hellre att i lugn af friden
få höra kämpen som beskrifver striden,
och, vid sitt krus, i vinets tömda flod
på bordet ritar opp hvar lägret stod.

Att blindt, i härnad, trotsa sina öden
hvad raseri! -- Okallad kommer döden
med obemärkta fjät, och der han bor
fins ingen skörd, och ingen ranka gror.
En vild Cerber din blick med fasa möter,
och nattens son som Stygens färja sköter,
och trängseln af de bleka skuggors här,
ryslige i mörkret irra der.

Hvad den är sällare som från sin koja,
ser sina barnbarn vid sin tröskel stoja,
och lycklig far kan trycka till sitt bröst
en maka, glad som han i lifvets höst!

Må denna lott åt mig förvarad blifva,
och minnet mina fordna känslor lifva
när jag med hjessan krönt af silfverhår
berättar händelser från flydda år.

Men hvilken makt beskyddar åldrens dygder
om du, O fred! ej herrskar i hans bygder!
Du först gaf bildningen åt odlarns plog,
du tämde oxen söm hans fårar drog,
du plantar rankan, och i drufvans safter
ger ynglingen och gubben nya krafter.
Fred, milda fred! du lifvar jordens hopp
och reser idoghetens tempel opp;
Du smider Jernet blott till hennes skördar,
åt glömskan offrande det jern som mördar,
och ymnigheten sprides i det tjäll
der dygdens son igenom dig är säll.
Nu höras glädjens ljud från alla nejder,

nu endast kärlek börjar sina fejder,
och lemnar, som en lön i segrarns hand,
kanske en afklipt lock, ett röfvadt band,
och ofta, helande i det han sårar,
försonar sina fel med sina tårar.
Ve den med vildens grymma tänkesätt
som förolämpa djerfs den svagas rätt;
med evig blygd han höljer våra seder
och tvingar hämdens Gud från himlen neder.

Må mannen, straffande en skönhets brott,
bli värd den makt han af naturen fått.
Men säll är den som då hans vrede brinner
ser på sin flickas kind hur tåren rinner.
Hvem endast genom våldet segra kan
blef skapt för krig -- från Fröja vike han.

Kom åter milda fred till våra länder,
kom med en krans af ax i dina händer,
må rika frukter bäras i din famn,
och skördens fester ljuda af ditt namn!

---

[1] Denna Öfversättning torde anses allt för fri af dem, som fördrå ett noggrant bibehållande af hvart uttryck i originalet. Utan att vilja neka någon den rättigheten, att i detta så väl som alla andra fall döma efter sin öfvertygelse, får utgifvaren endast nämna, att efter hans erfarenhet äro ord granna öfversättningar af de gamle Skalderna sällan begriplige för andra än dem, som känna originalet, eller åtminstone alla de sedvanor hvar på Skalden syftar. Andra omständigheter göra också att vissa uttryck bokstafligen gifna, blifva stötande hos oss, utan att i originalet vara det. Utgifvaren förklarar sig således vara af deras tanka, som fordra att man i Öfversättningen af ett sådant stycke bör, så mycket möjligt är, söka tillegna sig Författarens idéer och öfverföra dem på sitt språk, men bibehålla endast sådana antika bilder som hvar och en odlad människa anses känna: eller, med andra ord, skrifva så, som han förmodar författaren skulle hafva skrivit ifall han lefvat i vårt tidehvarf.

KRIGS-SÅNG.

(Utur Dramen Svante Sture och Märta Lejonhufvud)

Upp Bröder! för Konung och fädernebygd
hvad hjerta är kallt här i Norden?

Hvem lifvas ej änn af den götiska dygd
hvars ryckte sig sträckt öfver jorden?
Hvem lemnar ej manligt en älskande famn
att vårda de minnen, att fräjda det namn
som skänktes af älskade fäder?

Må Segrare smida åt andra de band
som blott egnar slafven att bära:
Vi svurit att strida för lagar och land,
att dö eller lefva med ära!
Ja, mandom skall evigt bebo våra tjäll,
och trälldomen sky dessa snöiga fjäll
som lyfta sin hjessa mot himlen.

Med kroppar som röja sin götiska börd,
med renhet i hjertan och seder,
från steniga tegar Vi samla vår skörd,
och fast är ett handslag, som eder.

Må veklige söka en blidare sol,
Vi älska de bygder, vi älskar den pöl
som härdar till män och till hjeltar.

Med känsla för sanning, för mod och för dygd
med känsla för äran och friden,
Vi härja ej grannarnas fredliga bygd,
men bäfva ej heller för striden.
Ja, frihet och redlighet här skola bo,
och så länge fortplantas urgammal tro
som Carlvagnen öfver oss hvälfver!

Vid Tidningen om Fredens afslutande med Ryssland, 1809.

Du som, återskönt åt våra fjäll,
Helande de sår som ännu blöda,
Lofvar Åbon trygghet i sitt tjäll,
Lofvar odlarn frukten af sin möda,
Efterlängtrade och ljufva Fred!

Det betryckta Fosterlandets frälsning,
För ditt altar falle folken ned,
Vare deras tacksamhet din hälsning!

Stoltare du kom i fordna dar,
Då vårt ryckte ännu fyllde jorden,
Och då Segren, på en lagrad char,
Lik en brudgum, förde dig till Norden;
Men du kom ej mera skön och mild
Till ett land, som sina barn begråter
Till ett folk, som, tröstadt af din bild,
Ur sin långa dödskamp vaknat åter.

Med en suck för Svenska namnets glans,
För det mod som inga öden dämpat,
Krigets Ära bröt sin sista krans
Åt de hjeltar som i Finland kämpat.

Ännu, skakande sitt hemska bloss,
Stridens Furie stod på våra stränder;
Men du kom med räddningen till oss,
Och för din Egid hon återvänder.

Hulda Fred! af hoppet ömt begärd!
Kom att sluta härjningen och morden,
Blif ej endast jordens dyrkan värd,
Sträck ditt välde äfven öfver jorden!
Bådad oss af årets rika skörd,
Må du alltid rika frukter bära,
Och vår sällhet, af dig återförd,
Grunda Sverges Sjelfbestånd och Ära!

TILL VESTRA ARMÉEN [1]

Må ett folk förutan ära,
Med förakt i sina fjät,
Nesligt gå att offer bära
Åt en hand som kufvat det!
Er vår broderliga hälsning
Hjeltar! som, med ädel harm,

Till det tryckta Sveas frälsning
Lyft en rättvist väpnad arm!

RECITATIF.

Af kriget blodadt, af dess Furier härjadt
Sin klagan fosterbygden fåfängt höjde:
Dess hamnar vimlade ej mer af segel,
Och Handel, Konster, Slöjder lågo döde.
Ur odlarns armar rycktes enda sonen
Och Kämpen, obestämda planers offer,
Förgäfves föll att skydda moderlandet.
Medborgarns rätt var trotsad eller gäckad
Och sanningen var tystad af förtrycket. --
J svuren räddningen -- och våldet flydde?

När med sjelfbestånd i friden,
Under egna lagars skygd,
Sverige hvilar efter striden

På sin ära och sin dygd.
Skall den skörd som kröner fälten,
Skall vår flaggas fria gång,
Skall vår sällhet tacka hjälten
Skönare än Skaldens sång.

Men om ock en okänd fara
Hotar detta Fosterland,
Svärjom att dess lugn bevara
Genom vårt föreningsband!
Må vår frihet, lik vår ära,
Blifva folkens undran värd,
Och må fienderna lära
Svenskars mod af Svenskars Svärd!

---

[1] Dessa Verser blefvo sjungne vid en fest på Börsen.

AFSKED TILL DET GAMLA ÅRET.

(författadt 1811.)

Du som med vindarne lyftade står,
färdig att lemna det mål som du hunnit,
tag änn en helsning, försvinnande år!
innan du evigt från jorden försvunnit.

När en gång sanningen, stor i sin glans,
frambryter, ohöljd af moln som förvilla,
lik denna stjerna som, störst i sin krans,
ensam bland hvälfvande solar står stilla;

När då af häfden du kallas igen,
känd af de lysande skiften du väckte,
skall du för jorden bli nämnd som en vän,
eller en straff-ängel, sänd åt mitt slägte?

Skola de öden, som tecknas af dig,
skänka ett fastare samband åt folken,
eller ännu, i förödande krig,
räcka åt bröder den blodiga dolken?

Skall någon gnista af ljus och af dygd,
utsådd af dig under åskornas töken,
sprida ett sken till förtryckares blygd
eller förgås i vår härjade öken? --

Hell dig, försvinnande år i ditt lopp,
men då du flyr, -- våra aningar trogen --
lemna oss blomman af sällhetens hopp,
sent skall dess lofvade frukt blifva mogen.

PERSONER.

HUGLEIK, Upsala Konung, son af ALF.

JORUND, son af YNGVE, som en kämpe i HUGLEIKS Hof under namn af HALVAR.

HAKE, Sjö-Konung.

STARKADER, JORUNDS fosterfar.

HILDA, HUGLEIKS dotter.

YRSA, hennes vän.

HUGLEIKS HÖFDINGAR, KÄMPAR och HOFFOLK.

HAKES HÖFDINGAR OCH KÄMPAR.

TÄRNOR.

BARDER.

VÅLNADER.

Scenen är omkring Upsala.

Innehåll.

Starkader, missnöjd med Hugleik, har öfvergifvit Sverige, och fört med sig sin fosterson Jorund, son af Yngve. Sedan denne blifvit vuxen har han skickat honom till Upsala, under namn af Halvar, för att okänd göra sig underrättad om tillståndet der; men Hugleiks dotter Hilda har igenkänt honom, och bådas barndoms kärlek har förnyats. Starkader, som anser Hugleik, i anseende till hans veklighet, ovärdig att regera, och dessutom af en

dunkel spådom vet att han en gång skall störtas, begagnar sig af Hake, en beryktad sjö-Konung, då han finner Jorunds overksamhet. Han lofvar Hake att förskaffa honom en dags besittning af Upsala thron, och till den ändan underrättar honom om det Orakelsvar Hugleik en gång erhållit: att hans välde skulle falla när Roslagens skogar nalkades Upsala. Sjelf kommer han som en gammal Bard till Hugleiks hof och bebådar den landstigne fienden. Han är missnöjd med den hemliga förbindelse hvori Jorund ingått; men Hildas tänkesätt göra honom benägen att gilla hans val. Ett nytt sändebud ankommer emedlertid från Hake, att af Hugleik begära Hildas hand och halfva riket; Han sjelf följer efter med sina kämpar, som bära unga trän framför sig. Hugleik afslår med förakt Hakes fordran, men vid underrättelsen om oraklets uppfyllande förlorar han modet och innesluter sig i sin borg. Jorund, som förgäfvets sökt förmå Konungen att strida, vill öfvertala Kämparna dertill, men hindras af Starkader, som anvisar Kämparna hvar de skola samlas för att finna Yngves son.

Hugleik ingår verkligen i den nesliga fred som Hake föreslagit, och Jorund, i förtviflan deröfver, flyr bort. Men Hilda vill hellre dö än blifva Hakes brud; hon och hennes Tärnor besluta att försvara sin borg eller begravas under den. Starkader råder henne att fly och att under drägt af en Krigare uppsöka sin älskling. Han lofvar henne beskydd, men fordrar deremot hennes ed att icke röja hvem hon är innan han tillåter det. Vikingarna eröfra Borgen. Hake nöjd med sin seger befäller att fira den med en fest och då Yrsa säger honom att Hilda stupat befäller han att hon skall bära namn af Hilda för att likväl inbilla folket att han genom sitt giftermål var införlifvad med Ynglinga ätten. Starkader tillsäger honom att njuta sin lycka, emedan den blott skulle räcka en dag, men den stolte segraren gäckar denna varning, säker att ingen skall störta honom från en redan vunnen thron. Att emedlertid vara trygg för Hugleik låter han beröfva honom synen. Nu uppsökes Jorund af Hilda och Starkader. För att förmå honom till verksamhet beslutar den sednare att uppreta hans svartsjuka, och sedan han gifvit den högsta spänning åt hans känslor leda dem på ett annat föremål. Han låter derföre osynliga väsenden gifva honom föreställningar om Hakes förening med Hilda. Då Jorunds förtviflan härigenom blifvit väckt och åter förbytt i smärta, nedkallar Starkader hans förfäders vålnader att påminna honom sina pligter emot fäderneslandet. Rörd af deras förebråelser qväfver Ynglingen sin kärlek för att blifva värdig sitt namn, och går att förena sig med de Kämpar som samlats att fördrifva fienden.

Under sjelfva festen erhåller Hake den tidningen att en del af hans tropp blifvit slagen, och att Jorund nalkas. Han skyndar att möta sin fiende. Striden besjunges af Barder, som leda den blinde Hugleik; och Hake, sårad, föres af sitt folk tillbaka till borgen. Jorund segrande vill spara blod, och skickar Starkader att tillbjuda Hake fritt återtåg; hans afsigt är att sedan återlemna, regeringen till Hugleik; Men Hugleik nekar att som blind återtaga en börda hvilken redan förut öfversteg hans krafter. Starkader, återkommen från sin beskickning, föregifver att Hake föreslagit Jorund ett val emellan Svenska Kronan och Hilda. Jorund anser sig skyldig att uppoffra allt för sitt fädernesland, men att tillfredsställa Hugleik frågar han höfdingarne om Hilda kan frälsas utan att rikets ära derigenom lider. På deras svar, att en Kämpe borde först strida för henne och i döden bevisa hennes trohet, erbjuder sig Hilda sjelf dertill. Jorund osäker om den förmente Krigaren ej är en rival, blir först uppbragt, men vill slutligen icke strida för att ej öfvertygas om Hildas brottslighet, Hilda deremot önskar falla för Jorunds svärd för att begråtas af honom. Starkader har nu pröfvat henne nog, och upptäcker hemligheten. Under glädjen af deras återförening berättas att Hakes folk tågar till stranden. Jorund och de öfriga Svenskarne följa efter. De finna der Hake, som på ett af sina skepp låtit göra ett bål af troféer, hvilket han sjelf bestigit; han försonar sig med Jorund, och stolt att få dö som Nordens Öfver-Drott antänder han sjelf skeppet. Starkader förklarar att han styrt ödets beslut till Sveriges bästa emedan Hakes död skulle länge vittna om Svenska folkets mod att försvara sig, och de fångna tärnorna återkomma att tillika med Kämparne fira Jorunds hyllning.

Ämnet till detta stycke är hämtadt ur vår äldsta Historia, och hufvudsakligen från Sturleson, huru författaren tillika följt deras mening, som lämpat Saxos berättelse på Sverige. Hakes krigslist att låta sin armé framrycka under betäckning af löfruskor, har gifvit anledning att låna del af planen från Shakespear, och Hagleik, (likasom Macbeth) anses hafva genom ett Orakelsvar erhållit den, försäkran, att han ej skulle öfvervinnas innan en viss skog nalkades honom. -- Att Starkader varit Svensk, och af missnöje, öfvergifvit Svenska hofvet öfverensstämmer med våra gamla berättelser, och att han varit med på Hakes tåg säges tydligen i Ynglinga sagan. Men man har här gjort Starkader till Jorunds fosterfar, och antagit att denna namnkunnige Kämpe för att utan Sveriges vanära fylla Oraklets spådom, lofvat, Hake en dags besittning af Svenska thronen (ehuru han, efter Sturleson regerade åtminstone tre år) samt skickat Jorund under ett annat namn till Upsala, der han blifvit igenkänd af Hilda. -- I stället att låta Hagleik instänga sig i borgen och hans Kämpar strida för honom, har man låtit honom sluta fred på de af Hake föreslagna villkor, men segraren, för sin säkerhet, beröfva honom synen. Härigenom har man undvikit att utan ändamål för Scenen låta en af hufvudpersonerna dö. -- Karaktererne äro för öfrigt målade sådane som sagorna framställa dem, likväl utan att antaga Hagleiks girighet, hvilken synes vara oförenlig med hans kärlek för gycklare och en veklig lefnad.

Det torde förebrås Författaren att han låter Ödet spela en hufvud Roll; men äfven utan att anse en sådan Ödets styrelse som en nödvändighet för Tragediens upplösning, torde den isynnerhet kunna antagas, när man förflyttar Scenen till de tider då öfvertygelsen om en förutbestämd händelsernas sammankedning utgjorde en Religions princip, så mycket viktigare att underhålla som det var på den alla Orakler grundade sig. Det kan icke heller nekas att denna princip gör en stor verkan då Dramaturgen rätt förstår att begagna sig deraf. -- Kanske har Författaren likväl icke nog lifligt kunnat skildra det intryck som begreppet om en sådan makt bor göra på sinnet; men hans ursäkt ligger till en del i hans föreställning om den Lyriska Scenens fordringar, Operan får icke ens, efter hans öfvertygelse, blifva ett fulländadt verk under skaldens hand; denne måste ovilkorligen lemna vissa luckor åt Kompositören att fylla; han måste väcka idéer, men får icke fullskapa dem.

Den här tagna friheten, att författa den egentliga dialogen på orimmad vers, torde hos Oss, kan hända, vara allt för ny. Kan hända äga de här nyttjade orimmade verser icke heller den förtjenst, som fordras för att höja dem öfvar prosan. Författaren skall emedlertid icke vara missnöjd om dessa äro de enda hvori han icke lyckats.

FÖRSTA AKTEN.

FÖRSTA SCEN.

(Teatern föreställer ett stort rum i Hagleiks borg. Ett bord står längs efter väggen).

HILDA, TÄRNOR, sedan HUGLEIK med sitt HOF-FOLK och JORUND.

(Vid Uverturens slut höres en aflägsen Jagt-musik. Hilda och Tärnorna, som sitta i mitten af Teatern, sysselsatte att spinna på sländor eller virka, lemna sina arbeten då de höra Jägarnes ankomst).

HILDA.

Man jagten slutat har, -- Beredom festen!

CHOR (af Hugleiks hoffolk, som inkommer, till en del med Falkar på axlarna).

Från jagtens mödor, dem vi glömma,
ty mödan rikt belönad är,
till festen skyndom oss att tömma
de fyllda horn, som bjudas der.

HUGLEIK.

Ja, lemnom Näsets Drott att andra kuster härja
för skatters vinst dem han ej njuta vet;
Må det mitt högmod bli att dessa länder värja,
och vara säll min ryktbarhet!
Mot stridens brak och stridens lön
jag byter icke skämtets löjen;
En dag, som flyr bland lugna nöjen
mer än segrernas ära skön.
Med tankens fart oss Nornan [1] hinner
och lycklig den som hon en gång
i muntra lag af vänner finner,
förkjusad utaf Tärnans sång.

CHOR.

På alla rum oss Nornan hinner
och lycklig den &c.

HUGLEIK.

Gif Hornet Hilda! -- Halvar! vid min sida
ett rum åt dig bestämde tacksamheten
i dag, då Björnen, hejdad i sitt lopp,
föll, dödad af din arm, för mina fötter.

HILDA (räcker Jorund hornet, som en af tärnorna fyllt).

TRIO.

Dig, Unge Kämpe, väljer till sin vän
den Kung som herrskar öfver dessa bygder.

JORUND.

Hvad lön! -- Har jag förtjenat den!

HUGLEIK OCH HILDA.

Förtjena genom dina dygder
den rätt du tror dig sakna änn.

JORUND (till Hilda).

Ja! skänkt af dig, igenom dygder
skall jag en gång bli värdig den.

JORUND.

(under det han upplyfter hornet).

Jag svär att för vinsten af skatter och land
de löften jag gifvit ej bryta!

Jag svär att ej ömhetens heliga band
mot höghetens ära förbyta!

HUGLEIK.

Förgäfves jag begärt af milda Gudar
en son, som liknat dig i mod och dygd.
Ack! äfven detta, hopp försvunnit har,
att skänka Hilda åt en son af Yngve
och vårda Odens thron åt Odens ätt.
Starkader, fostrare af Jorunds ungdom,
med skillda tankesätt om Kungars pligt,
från Norden flycktat med sin fosterson.

(Han blir tankfull).

HILDA (till Tärnorna).

Begynnom festen, Tärnor! Glädjens fest!

CHOR AF FLICKOR.

När Ynglingen störtar sig, eldig och djerf,
bland krigares hotande skaror,
han hänförs ej endast af hjeltarnes värf
och hopp om besegrade faror.
Nej, sedd genom hindren, som stänga hans väg,
står skönheten, lofvande lugnare öden,
och känslan, som hviskar: *förvärfva och äg*,
ger mod åt hans bröst och förakt emot döden.
(Dans och lekar.)

EN AF HUGLEIKS KÄMPAR.

Sägen mig Ynglingar, sägen mig Tärnor:

Hvems är den makt, som, med hundrade namn,
tindrar mot seglarn i vänliga stjernor,
skymtar för slafven i frihetens hamn,
möter vår blick i den skummande bågarn,
lofvar, i kommande njutningar skön,
segrar åt vikingen, byten åt jägarn,
flickan den lyckliga kärlekens lön? [2]

CHOR.

Glädjen gör lycklig den älskande Tärnan;
Glädjen, i hundrade skapnader skön,
fraggar i bågarn och tindrar i stjernan,
mödans och hoppets och trohetens lön.
(dans.)

(man hör Starkaders harpa.)

ANDRA SCEN.

DE FÖRRA, STARKADER (som en gammal Bard.)
(Jorund synes förskräckt då han blir honom varse).

STARKADER, (till Hugleik).

Jag hälsar dig, de store Asars ättling!

HUGLEIK.

Välkommen, sångens son till Hugleiks borg,
för Skalden och hans qväden alltid öppen.
J Tärnor, räcken Gubben festens horn,
och bjuden honom dela festens glädje
med harpans toner och en åldrig sång.

STARKADER.

En högtid utom Nordens gamle Barder
för deras sånger intet öra har.
Men du begär -- det tillhör mig att lyda.

När fordom en Konung blef hyllad i Norden
han svor att bli värdig det välde han fått,
och -- trogen sitt löfte -- vid gränsen af jorden
han satte en gräns för sin ryktbarhet blott.

Ej mjuk var hans bädd och ej kräslig var födan,
ej flockar af gycklare fyllde hans gård.
hans nöje var fejden, och -- vunnen af mödan --
hans hvila, de sårade kämparnes vård.

Med qvinliga dansar ej firades festen;
ej lekares toner förnedrade den,
och horn ifrån plundrade VikingaNästen
till ämne för sången ej saknades änn.

Den tiden var hjelten ej gömd under pansar
ej pannan af fjedrade hjälmen var gömd;
med obetäckt bröst emot blottade lansar
han segrande föll eller lefde berömd.

HUGLEIK.

Den åldrige bör sjunga fordna dagar:
han blir af deras minnen ung på nytt.
Men hvadan kommer du? hvad är din önskan?

STARKADER.

Jag kommer, Drott! att väcka dig ur dvalan
att bjuda dig till tummelplatsens lek,
och dina kämpar till en fest hos Odin.

Upp, Drott! Att försvara det namn du bär
upp, kämpar, er dusten till fejden.

Din spira den tappre Hake begär,
han nalkas dig med en mäktig här,
hans krigslurar skälla i nejden.

Och stridens Tärnor, [3] i blodig skrud,
sig samla till valet af Gudarnes gester,
och Örnar, i aning af kommande fester,
kring molnen sväfva med dödens ljud.
Och ljusgråa dimman, som stiger ur dalen,
en flock af förfäders vålnader för,
Vid harpans slag deras sång jag hör
besvarad af hvilande sköldar i salen.

HUGLEIK.

Af Gudar skyddad hvad kan Hugleik frukta?
Som gäst välkommen Hake är hos mig;
Jag går att honom frid och trygghet bjuda.
(Han går ut med hela sitt hof).

TREDJE SCEN.

JORUND, STARKADER.

STARKADER.

Jag trodde Jorund, sina fäder lik,
af Hugleiks veklighet ej kunna smittas,

JORUND.

Du sände mig att bruka spejarns konst,
men Hugleiks godhet öfvervann *ditt* hat.

STARKADER.

Och Hildas skönhet fångslade *ditt* hjerta.
Vet Yngling detta bröst ej känner hatet.
Jag svor din Farfarsfar [4], den vise Dag,
att vårda Yngves ätt med Yngves ära.

JORUND.

Och fylles denna ed med Huggleiks fall?

STARKADER.

En Kung bor vara värd det folk han styr;
Hvad är hans lif om han ej lefver hedrad?

FJERDE SCEN.

HILDA, DE FÖRRA.

TRIO.

HILDA.

En gruflig aning mig förföljer:
Du flyr oss Jorund, flyr min far
Den hemlighet som Du fördöljer
Mitt hjerta redan gissat har.

STARKADER till Jorund.

Du så en hemlighet fördöljer
hvarvid din trygghet fästad var!

JORUND.

Hvad qval! -- O Hilda! -- O min far!

JORUND (till Starkader).

En längd af år från Svithiod skilda
vi trodde oss förgättna här;
och känd af ingen utom Hilda,
min härkomst lika hemlig är.

HILDA (till Starkader).

Ej misstro honom, straffa Hilda,
hvars hjerta, oförändradt änn,
trots af de år vi varit skilda,
sin barndoms älskling känt igen.

STARKADER.

En Prins, bestämd att Kronan bära,
en Nordisk Prins af Guda börd,
bör söka sina fäders ära
af ingen veklighet förförd.

JORUND.

Vis mig en höjd, af hjelte hunnen,
dit jag ej vandra skall med mod,
och falla -- värdig Yngves blod --
ej kufvad fastän öfvervunnen.
Men fälle Jorund lik en slaf,
som ingen sångens son berömmar,
om jag för Odins thron förglömmar

den trohets-ed jag Hilda gaf.

HILDA.

Nej Jorund allt för äran våga
om dina pligter fordra det;
Din älskarinnas bild förgät,
och för ditt rykte glöm din låga.

Blif värd det stora namn du fått?
sin glans gif våra vapen åter,
och när jag älskaren begråter
skall jag beundra dig som Drott

STARKADER.

Jag känner Yngves själ i detta språk!
Ditt offer Hilda skall försona Ödet.

FEMTE SCEN.

(Theatern föreställer en öppen plats och ett Domaresäte:
HUGLEIK och hans Drottari hafva intagit sina platsar
KÄMPARNE stå omkring, jemte en del af FOLKET.

HUGLEIK.

Man före hit det bud, som Hake sändt!
J Kämpar! Segren väntar edra bragder.
Så lyder Odins gamla Guda-svar:
att Hugleiks makt skall icke falla förr
än Rhodins [5] skogar nalkas Fyris [6] slätter.

SJETTE SCEN.

DE FÖRRE, HAKES HÖFDING, JORUND.

HÖFDINGEN.

Dig helsar, Manhems Drott! den tappre Hake!
Af segrar krönt han fordrar, genom mig,
din dotters hand och hälften af ditt rike.

HUGLEIK.

Stor är den tanken, i en Vikings bröst,
att vinna Hildas hand och Odins thron.

HÖFDINGEN.

Den starke fordrar, blott den svage hoppas.
Hvad är ditt svar?

HUGLEIK.

Din herre komma bör
till Hugleiks borg att Hugleiks svar begära.

HÖFDINGEN.

Han kommer! du skall darra för hans blick!
(går.)

HUGLEIK.

Jag fruktar intet hot -- Till striden kämpar.

SJUNDE SCEN.

HUGLEIK MED SITT FOLK OCH KÄMPAR.

EN AF FOLKET (som inkommer hastigt)

O Konung! hvilket Under! -- Bakom bergen
man sett en rörlig skog, som nalkas --

CHOR AF FOLKET (med uttryck af förskräckelse).

Gudar!

EN ANNAN AF FOLKET (som inkommer).

Drott! tusen unga björkar, ifrån Rhodin,
Vi sett till dessa trakter tåga ...

CHOR AF FOLKET (med tilltagande förskräckelse).

Gudar!

HUGLEIK.

Mitt fall är då beslutit! -- Grymme Odin!
som genom hoppet fört mig till en afgrund!

JORUND.

Nej Konung! låt den fege skälfva
för underverk, som hopens fruktan tror
Må äfven Gudarne vårt öde hvälfva,
på ödet äran ej beror.
Änn finnas tappre Kämpar vid din sida,
med pröfvadt mod i blodigt krig,
och Svithiods härar, längtande att strida,
med glädje skola följa dig.
Hör våra fäders bleka skuggor kalla
på sina söners snart förgätna dygd!
Upp Drott! vi äro Svear alla,
och om vi falla för vår fosterbygd
med rätt till segren skola falla.

KÄMPARNA.

Ja, stridande för Kung och bygd
med seger blott vi kunna falla.
Ja, Drott! vi äro Svear alla
och känna våra fäders dygd!

HUGLEIK.

Förgäfves! -- Gudarne befalla friden.
Förgäfves eldas mina Kämpars mod!
Med offer af min makt jag sparar deras blod.
Till Borgen följn mig.
(Han går ut med sitt folk).

JORUND (med förtviflan till Kämparne).

Nej, striden, striden!
J Fosterlandets namn jag manar er!
J edra fäders namn förvaren deras ära,
och frukten att med blygd begära
en fred, som segren endast ger.

KÄMPARNE.

Förvarom våra fäders ära,
och fruktom att med blygd begära
en fred, som segren endast ger.

ÅTTONDE SCEN.

STARKADER (Som Krigare), JORUND,
KÄMPAR, sedan HAKES HÄR.

STARKADER, (fattar Jorund vid handen
då han är färdig att tåga emot fienden).

Änn är ej stridens stund!

KÄMPARNE (med bestörtning).
Starkader!

STARKADER.

Kämpar!
På dessa höjder hvilkas toppar skymma
den sänkta solen, samlens, för att finna
en son af Yngve, sänd att freda Norden.
(för bort Jorund med sig).

CHOR AF HAKES FOLK (som synes
på långt afstånd, bärande löfruskar framför sig).

De fega fly till sina Gudars skygd,
af Ödet dömda till de starkes slafvar;
Och segraren skall plundra deras grafvar,
och deras rykte bli en evig blygd!

CHOR AF HUGLEIKS KÄMPAR (under
aftågandet).

Med Nordiskt mod, med Nordisk hjelte dygd!
vi duka ej för främlingar och slafvar;
Vi strida ju på våra fäders grafvar,
för samma namn, för samma fosterbygd!

---

[1] Nornorna, voro Ödets Gudinnor efter Nordiska Mytologien.

[2] Läsaren torde erinra sig att vid våra förfäders högtider, blefvo Gåtor nästan alltid framställde. Det är af denna
anledning Författaren gifvit Kämpens sång denna form.

[3] Valkyrierna: de voro ett slags Gudinnor som skickades att utvälja dem hvilka borde falla i striden; man
trodde äfven att roffoglar hade någon aning om ett stundande fältslag.

[4] Egentligen farfarsfarfar; men detta ord var alltför missljudande.

[5] Roslagen.

[6] Upsala.

ANDRA AKTEN.

FÖRSTA SCEN.

(Hildas borg).

HILDA, HENNES TÄRNOR, YRSA.

HILDA.

Nej, Hilda skall ej gjuta
en veklig tår af smärta,
när Hilda sjelf kan sluta,
sitt lif och sina qval.

Nej, aldrig, trolös finnas
med kärlek i sitt hjerta,
och aldrig öfvervinnas
med döden i sitt val.

YRSA.

Ja, Hilda! ditt beslut, att Halvar trogen blifva,
dig egnar, som en Nordisk mö; --
Men gif ej endast prof utaf ditt mod att dö,
då du kan prof af styrka gifva.

HILDA.

Ack, Yrsa! våld och slafveri
Jag trotsa kan, jag kan ej lida;
Men der de starke frukta för att strida
hvem djerfs med mig att möta faran?

TÄRNORNA TILLIKA MED YRSA.

Vi!

YRSA.

Än äga vi de spjut, som våra mödrar burit;
bevisom dessa män, som namn af Kämpar fått,
att våra fäders dygd, hvars dyrkan de besvurit,
i arf till deras döttrar gått.
Och nekar Ödet oss att vinna

den seger rättvist vi begärt,
skall segraren vår aska finna
i gruset af en borg som lågorna förtärt.

CHOR AF TÄRNORNA.
Om Ödet nekar oss att vinna
den seger &c.
(de beväpna sig)

HILDA.

Med mig J viljen strida, viljen dö!
Hur skall med ord min tacksamhet förklaras? --
(Starkaders harpa hörs).
Men öppnom borgen: Skaldens harpa hörs.

ANDRA SCEN.

DE FÖRRA, STARKADER (som Bard).

HILDA.

Hvar är din fosterson? hvar, hvar är Jorund?

STARKADER.

Förtvivlad af en nesligt slutet fred,
och viss att Hilda blifvit Hakes brud,
han irrar ibland fjellen, vild som de;

HILDA.

Och sådan är din redlighet, Starkader!

Till svek begagnar du ett Guda-svar,
du lyfter Vikingen på Yngves thron,
som röfvas från en Prins med Yngves dygder;
Och vill att Hilda, trolös som du sjelf,
skall ge sin hand åt mördarn af sin släkt!
(pekar på sina vapen).
Vet, den som vågar dö ej lefver brottslig.

STARKADER.

Jag älskar detta mod; men unga mö,
du ser en länk af hela kedjan blott,
som ödet gifvit åt min hand att knyta.
Viss är din räddning. -- Skyddad af min makt
följ borgens dolda gång -- sök opp din älskling.
Men, dold för honom i en Kämpes dräkt,
svär på min vink att endast yppad bli!

HILDA.

Med hvilken kraft du tvingar mig till lydnad!
jag misstror, men jag svär -- och följer dig.
(går).

NÅGRA TÄRNOR.

De komma!

ALLA TÄRNORNA.

Skyndom att försvara borgen.

TREDJE SCEN.

HAKE, MED SINA KÄMPAR, STARKADER, YRSA,
TÄRNORNA.

CHOR AF KÄMPAR (utanföre).

Bereden, O Tärnor, den kransen,
som skönhetens tinning bör kröna;
För brynjan, och skölden och lansen
Naturen ej skapade er.

CHOR AF TÄRNORNA.

Vi frukta den festliga prydnad,
som plundrarens hopp skall belöna,
Vi hata den slafviska lydnad,
som bojer åt dygderna ger.

(En strid uppkommer. Några Tärnor antända borgen. I
det samma inbryter en flock af Kämpar på en annan
sida, afväpna Tärnorna och släcka elden.)

KÄMPARNA.

Oss tillhör Segren!

STARKADER.

Stannen, Kämpar, Stannen!
Beundren detta mod, ej gäcken det,
och varen värde den triumf J njuten.

HAKE.

Fylld är min önskan. -- Hvile stridens glaf!
och kröne festens nöje dagens möda.

Jag ryckt utur en veklings händer
det välde Odin grundat här.
Som segrare jag hälsad är
af detta folk, af dessa länder.
Med svärdet stödjande min rätt,
den fred jag går att Norden gifva
förenar mig med Yngves ätt,
och Hilda skall dess borgen blifva.
En dag, som Krigarns djerfhet krönt
må då åt glädjen helgad vara;
Och hvem som delat tågets fara
med segrens frukter bli belönt.

CHOR AF KÄMPARNE.

Med äran, som af Kämpen vinnes
då skaldens sånger ljuda af hans namn,
förenom sällheten, som hinnes
vid festens horn och i en skönhets famn.
(Kämparne och Tärnorna tåga ut).

FJERDE SCEN.

HAKE med några HÖFDINGAR, YRSA,
STARKADER.

YRSA.

Du är bedragen! -- Hilda är ej mer.

HAKE.

Välan, så vare du den brud jag sökt.

Ett namn ej hindrar segrarn från sitt mål:
Du Hilda är! -- Jag vill -- och folket tror.

STARKADER.

Ja, njut din seger-stund, bestämd af Ödet
att blott en dag besitta Svithiods thron:
Det var din önskan -- du har sett den uppfylld.

HAKE.

Och hvem skall rycka makten ur min hand?

STARKADER.

Hvem förde hit din här? -- Hvem gaf dig segren?

HAKE.

Din list; -- Välan. -- Men vet att utom den,
af mina Kämpar följd, jag hunnit målet.
Och från den thron som Huggleik lemnat mig
Jag ryckes icke af Starkaders arm.

DUO.

STARKADER.

Ditt mod förgäfvades af sin Allmakt skryter
en dödlig blott utaf sin svaghet känns.
Det gifs en kraft, som hjeltens styrka bryter,
som för den stolte segrarn satt en gräns.
Vet innan hon till middagshöjden hunnit,

den sol, som nästa morgon visar sig,
skall detta land, som synes öfvervunnit,
för sin Regent ej längre helsa dig.

HAKE.

Den fege frukte farorna och döden,
af svaghet förd att deras offer bli;
Den tappre väntar trotsigt sina öden,
och segrar sjelf på deras tyranni.
Må jag en fiende i lyckan finna,
som skapar genom framgången mitt Fall;
Mitt högmod var att Manhems Krona vinna,
som Manhems Kung jag Odin helsa skall.

FEMTE SCEN.

HAKE OCH HÖFDINGARNE,
EN HÖFDING.

Af sin förlust den svage ofta retas;
Men Huggleik i ditt våld ej farlig är,
och på din vink är han ej mer att frukta.

HAKE.

Mitt löfte är en borgen för hans lif;
Men hindrom honom att ett verktyg blifva:
Hans öga skåde icke dagen mer!

SJETTE SCEN.

(En vild trakt, emellan höga berg. Scenen upplyses
af Månan).

HILDA (som krigare).

Hvart irra mina fjät? -- Till dessa vilda fjäll
af hvilken okänd makt de föras!
Allt är så ödsligt tyst! blott villdjurs läten höras,
besvarade af klippans häll.

Du som din Hilda trolös dömmar
i dessa öknar der du vilse går,
hvar är den sand som röjer dina spår,
hvar är den kula som dig gömmer?
Finns ingen Gud, som, öm och mild,
ger hoppets lindring åt din smärta,
och återlifvar i ditt hjerta
en trogen älskarinnas bild?

SJUNDE SCEN.

HILDA, STARKADER,

STARKADER.

Han kommer! -- Hilda! redan här på bergen
en flock af dina fäders Kämpar samlas;
sök dem; -- Låt deras lurar sammankalla
det folk som odlar dessa nejders fält.
Med Jorund lemna mig: -- i Nattens lugn
af hjeltars kraft hans hjerta lifvas skall;
der skall han manad bli till sina pligter
af Fosterlandets och af ärans bud.
(Hilda går).

J makter! som den Vises röst
Med aldrig bruten lydnad hören!
Med stormande begär Uppfyllen älskarns bröst,
och efter stormens slut till dygden återfören!

Han känne den gäckade trohetens harm!
Den kärlek han ensamt har svurit att dyrka
med svartsjukans plågor fyller hans barm,
och finne sin gräns sen den hunnit sin styrka!

(Under denna besvärjelse mulnar det, åskan höres och
eldflammar uppstiga ur jorden).

ÅTTONDE SCEN.

JORUND, STARKADER.

JORUND, (inkommer i yttersta förvirring, och utan
att se Starkader).

Hvad afgrunds eld uti mitt hjerta brinner!
Hvad bilder som förfölja mig! -- Hvad ser jag?
Den trolösa, som glömmar sina eder.
Ha! hör jag ej de sånger som åt Hake
den sällhet båda hvarom Jorund drömt!

OSYNLIG CHOR.

Se den sköna blyga bruden,
Freya lik i bröllops-skruden,
ger den tappraste sin hand.
Glädjen, som i Ögat strålar,
Rodnaden, som kinden målar,
röja hjertats dolda brand.

JORUND.

Nej, jag skall bryta in bland bröllopsskaran.
Mitt svärd skall finna väg till Hakes hjerta.
Då skall hon se sin brudgum i hans dödskamp,

och höra rosslet af hans sista suckar,
och lida tusen qval af sin förtviflan,
och dö, -- och vakna för att åter lida.
(stannar och utbryter efter någon tystnad).
Ack! återger min hämd hvad jag förlorat?
Blir Jorund mera säll om Hilda lider,
Kanhända tvungen till ett hatadt band?
Nej, hopp om sällhet! hopp om lugna dagar!
J ären icke mer för Yngves son!
Allting är dödt; min kärlek endast lefver,
och tomheten, och qvalet! -- Hilda! Hilda!
(sjunker ner, utmattad af sina känslors häftighet).

STARKADER.

Den vilda stormen är förbytt i smärta.
Nu väckom Ärans känslor i hans bröst.
J hjeltar utaf Asars ätt,
som jordens folk till lydnad tvungit
för vapnens lag och tapperhetens rätt,
och J, som deras hjeltevärf besjungit!
Från edra skuggors hem ur molnen stigen ner
till edra fordna fosterbygder;
Och lifven Yngves son med mod till samma dygder
som fordom lifvat er! --
De nalkas -- Redan deras Bards harpor,
med ljufva toner, bryta nattens tystnad.
(Öfver Teatern sväfvat Moln, hvarpå syn några af Ynglinga-ättens ällsta Konungar omgifne af sina Skalder).

CHOR AF BARDER.

Se Kämparne brottas
på Fyrisvall [1];
se glafvarne blottas
till starkas fall!
Hvem känner ej värdet
af Nordisk dygd?
Hvem lyfter ej svärdet
för fosterbygd?

EN AF DROTTARNE.

Och hvilar, tård af en neslig brand,
en son af Yngve i fjellens dalar,
då Vikingen plundrar hans Fädernestrand,
och sluter Nordens tärnor i band,
och tömmer hornet i Yngves salar!
Och hvilar han der, af faran skrämnd?
och vaknar han ej, med blygd och hämd,
att återta hvad den djerfve röfvat?
Och hör han fjerran Dvergarnas hån,
och glömmar, med namn af Gudason,
de Guda-dygder hans fäder öfvat?

CHOR.

Det har då flytt
det Götiska modet,
och Ynglinga blodet
är förbytt!

EN AF DROTTARNE.

På skyhög fjelltopp, vid Logarns [2] brädd,
står Odin, glömmande Gimles [3] salar,
i krigets blodiga rustning klädd;
Hans panna gömmes i Molnets bädd,
hans blick är sträckt öfver Nordens dalar.
Der hör han harmsen sin ättlings röst,
hvars vekliga suckar vindarne bära,
och ser ingen känsla elda hans bröst
för Manhems urgamla ära.

CHOR.

Det har då flytt &c.
(vålnaderna försvinna).

JORUND (rusar opp).

Ännu är Jorund värd det namn hans fäder burit!
O känsla af min pligt, du bryter villans band,
förnyande den ed mitt hjerta svurit
åt äran och mitt fosterland!

Mitt mål skall Nordens frihet vara:
Jag segren fjettra skall vid mina fjät,
Och stupa för det land jag föddes ätt försvara
om jag ej kan försvara det.

CHOR AF DROTTAR OCH BARDER
(utan att synas).

Ja, stupa för det land du föddes ätt försvara
om du ej kan försvara det.

NIONDE SCEN.

HILDA (som krigare), JORUND, STARKADER.

HILDA.

Det tappra folk som denna nejd bebor,
af Huggleiks Kämpar manadt är till strid,
i hopp att finna här en son af Yngve.

JORUND.

Du honom funnit. -- J, Som leden mig,
J Gudar! må jag fylla opp mitt värf,
och återge sin glans åt Svithiods rykte!

HILDA, JORUND, STARKADER.

TRIO:

Hur ljuft för Kämpen, då hans hand
af Ödet lånas för att bryta
de bojar som förtryckt hans land,
och gammalt agg i endrägt byta!
O hjeltars storhet! hjeltars dygd!
att lefva för sin fosterbygd.

(Under denna Trio hör man Krigslurar på olika afstånd,
och folk synes på höjderna).

---

[1] En slätt vid Upsala.

[2] Mälarn.

[3] Högsta Himmeln.

TREDJE AKTEN.

FÖRSTA SCEN.

(Hakes borg).

HAKE, HANS HÖFDINGAR OCH KÄMPAR.

CHOR AF KÄMPAR.

Den modiga skaran
har segrens lön,
och hvilan är skön
som skänk af faran.
Men tappre män,
från njuten hvila,
tapprare ila
till striden igen.

EN HÖFDING.

Vi redan se den dag, som till vårt fall
Starkaders vishet trotsigt har bestämt:
Men bergen strida ej då folket bäfvar.

HAKE.

Och Huggleiks Kampar? --

HÖFDINGEN.

Vid den fred du slöt
Vi sågo dem med spända segel fly.
Och denna tropp, som sändes från ditt läger,
har gett, med eldar ifrån nejdens berg,
ett aftaladt tecken, att man lydes freden. --
Men Hake är ej längre lik sig sjelf:
Din brud, ditt välde, allt förgäter du
af fåfäng misstro för ett kufvadt folk.

HAKE.

En hemlig oro: -- Kalla mig ej svag! --
Jag fruktar icke, -- men jag kan ej njuta.

Jag vunnit hvad mitt hjerta eftersträfvat,

men är jag nöjd? Ack nej, min vän!
Den sällhets dröm, som för min tanke sväfvat,
för mig är lika fjerran änn.
Skön är min brud, men hjertats helga låga
af tvånget icke lifvad är;
Stor är min makt, men Gudarnas förmåga
kan icke skänka hvad min själ begär.

EN INKOMMANDE KÄMPE.

Till Vapen, Konung! Jorund nalkas dig.
Ditt folk, förströdt i bergen, slaget är.
Jag, ensam räddad, faran dig bebådar.

HAKE.

Ännu en strid! -- Den lifvar mig på nytt.
Min själ för lugnet icke skapad är;
Jag lefver blott i fejdens vapengny.
Upp Kämpar! motorn fienden på fältet!
(de tåga ut).

ANDRA SCEN.

(Theatern föreställer ett öppet fält icke långt
ifrån borgen).

HUGLEIK, blind, ledd af NÅGRA BARDER.

HUGLEIK.

O J! som, ömande, med en olycklig liden,
som genom ögats natt, i djupet af mitt bröst,
med edra sångers kraft, med edra lärors tröst,
en stråle af förhoppning spriden;
O, sångens vänner, sägen mig,

Kan detta vapenbrak bebåda nya fejder?
Och finns en Kämpe änn, som djerfs i dessa nejder,
till i hämnd för bruten tro? mot Hake väpna sig?

FÖRSTA BARDEN.

Vi hörde Jorunds namn från bergen återskalla
i våra Kämpars segerrop.

ANDRA BARDEN.

Af Vikingar jag såg en skingrad hop
för deras svärd i flyckten falla.

FÖRSTA BARDEN.

Af våra Kämpar följd se Jorund nalkas der.
Starkader, hjeltars skräck, går sjelf utmed hans sida.

ANDRA BARDEN.

Och Vikingarnas Kung i spetsen för sin här,
ur borgen skyndat sig mot Yngves son att strida.
(bullret af striden höres, och man ser en del deraf).

FÖRSTA BARDEN.

De mötas nu: De rusa mot hvarann,
man emot man,
likt stormar som Ekarne skaka.

ANDRA BARDEN.

Svärdet lyftes af väldig arm.

FÖRSTA BARDEN.

Spjutet störtas mot Kämpens barm,

BÅDA.

Men ingen viker ett steg tillbaka.

CHOR.

Vi dånet af bristande lansar,
Och bullret af krossade pansar
gå Odins blodiga tärnor fram.
Och slagen af Klubborna skalla,
och sköldarne remna och falla,
och krigarne höljas af blod och dam.

FÖRSTA BARDEN.

Med krossad hjälm och blodigt hår,
och brynjan genombårad,
den tappre Ulf, i lifvets vår,
har fallit dödligt sårad.
O säkert står, med öppen famn,
vid tjällets dörr hans väntande maka,
och ropar fåfängt den älskades namn
som aldrig vänder tillbaka.
Hans bröst är isadt af grafvens köld,
för ljust hans ögon ej mer skola vakna,
och sörjande vänner den Gode sakna
vid vindens ljud i hans rostande sköld.

ANDRA BARDEN.

För Odin hvilken skörd!

FÖRSTA BARDEN.

Hvad högar af döda!

CHOR.

Hvad strömmar af blod kring fältet flöda!

HUGLEIK.

Hör jag ej segrens rop?

ANDRA BARDEN.

En Höfding faller der
Af stridans trängsel skymd.

FÖRSTA BARDEN.

Det Hake är.

HUGLEIK.

O Gudar! räddningen J då beslutit!

ANDRA BARDEN.

Han reser sig på nytt, han strider änn.

FÖRSTA BARDEN.

Försvagad af det blod som flutit,
stödd på de tappreste af sina män,
han föres till sin borg.

CHOR.

Och hinner den.

FÖRSTA BARDEN.

Hans Kämpar samlat sig att murarne försvara.

ANDRA BARDEN.

Och Jorund nalkas hit,

HUGLEIK.

O! vänner, döljen mig!
En Drott, som icke djerfts att trotsa stridens fara,
i segrens ögonblick bör icke visa sig.
(de gå afsides).

TREDJE SCEN.

DE FÖRRA, JORUND, HANS KÄMPAR OCH HÖFDINGAR.

CHOR AF KÄMPAR.

Nej, aldrig skall vår fria bygd
förtrycket tåla, bojan draga,
och aldrig våra barn, med blygd,
på sina fäders feghet klaga!
Och aldrig åbon vara slaf,
som odlar dessa länder;
men härjaren på våra stränder
skall finna blott sin graf!

JORUND.

J visat, tappre män! hur våldet bör bekrigas.
Från fejden, sårad, Hake flydd,
af borgens murar söker skydd,
och dessa murar kunna öfverstigas.
Men lemnom åt en annan tid
att våra oförrätter hämna!
Må Hake skynda blott att dessa stränder lemna,
på sina kölar frälst från vådan af en strid.
Säll att mitt land har räddadt blifvit
jag Hugleik återlemna vill
en thron, som blott hör honom till,
som folkets val åt honom gifvit.
(Hugleik framkommer).

HUGLEIK.

Nej Jorund! -- O! Jag känner Halvars röst!
I dessa ord jag känner Halvars hjerta. --
Vet Hugleik lefver ej för verlden mer:
Min sol har slocknat vid sin middagshöjd.

Och i min kraft för svag för detta folk
hur kan jag styra det då jag skall ledas?

FJERDE SCEN.

DE FÖRRA, STARKADER, HILDA (som krigare).

STARKADER.

Dig, son af Yngve! Hake föreslår
att välja, mellan detta land och Hilda.
Hon är uti hans våld, hon är hans brud;
Att vinna fred han afstår hennes hand,
Viss att en Prins, som fostrad är till hjelte,
ej saknar riken då han äger svärd.

JORUND.

Mig tillhör ej att skänka bort ett land,
som dessa Kämpars mod har återvunnit.
Och är väl Hilda detta offer värd?
Finns det, för den som känner löftens helgd,
ett val emellan trolöshet och död?
Jag älskat Hilda, och mitt hjerta änn
förutan framgång strider mot sin kärlek;
Men vid ett offer åt mitt Fosterland
skall ingen svaghet segra på min pligt.

HUGLEIK.

Ack att jag ej kan vara stark som du!
Jag offrat Hilda för att rädda mig,
och nu jag ville offra allt för Hilda.

JORUND.

Jag ömkar dig, men kan ej göra mer.
(till Höfdingarne).
J fäder! återstår till Hugleiks tröst

ett medel, som ej sårar Svithiods ära?

EN HÖFDING.

Djerfs en af dessa Kämpar emot dig
i envig strida till försvar af Hilda,
och vittna i sin död om hennes dygd
förtjenar offret af en hjeltes lif?

QUATUOR.

HILDA.

Ej för att namn af hjelte bära
jag hjeltar följt i blodigt krig,
men för en misskänd oskulds ära
till deras värf jag helgar mig.

JORUND.

Hvem är du djerfve, som försvarar
den sina eder brutit har?

HILDA.

Då jag den trycktes rätt bevarar
jag Himlen sjelf till bistånd har.

HUGLEIK.

Hvem är den Gud som sig förklarar
till tröst för en bedröfvad far!

JORUND.

Du vill en strid mot Jorund våga?

Du fruktar icke Yngves svärd?

(afsides).

Är detta mod en hemlig låga,

min vrede eller ömkan värd?

(de laga sig till att strida).

HILDA.

Jag vill mitt lif i striden våga.

(afsides).

O må jag falla för hans svärd;

och sjelf ett offer för min låga

Jag skall hans saknad finnas värd.

HUGLEIK.

Räds Jorund att en seger vinna.

STARKADER, (till Hilda). --

Räds Yngling vådan af ditt fall.

HILDA (afsides till Starkader).

Han älskar, och hans älskarinna

för honom brottslig synas skall?

JORUND (sänker sitt svärd).

Nej, för att Hilda trolös finna
mitt svärd jag icke bloda skall.

HILDA.

Hvad! skola Gudarne ej milda
Ge sanningen ett yttnesbörd?

HUGLEIK.

Må Gudarne, omsider milda,
Ge sanningen ett vittnesbörd!

STARKADER (till Hilda)

Du pröfvad är --
(till Hugleik).
Din bön är hörd!

(fattar Hildas hand och räcker den åt
Hugleik. Hjelmen faller i det samma
af henne.

JORUND.

Det är hon sjelf!

HUGLEIK.

O Gudar!

JORUND.

Hilda!

Du trogen är? Du älskar mig?

HUGLEIK.

Ack är mitt barn mig återgifvet!

HILDA.

Ja Hilda återskänktes dig
till ledarinna genom lifvet.
(till Jorund)

Och du som misstänkt mig för brott,
om du din Hilda öfvervunnit
du skulle i dess hjerta funnit
förlåtelse och kärlek blott.

HILDA OCH JORUND.

Hur stor är vår sällhet! Den våldsamma smärtan
för glädjen och hoppet har flytt våra hjertan!
Förkjusande njutning af kärlek och frid
åt älskande skänkt efter plågor och strid!

STARKADER OCH HUGLEIK.

Det endast är sällhet, som, skänkt efter smärtan,
på nytt föder hoppet i sårade hjertan!
Och först efter bullret af stormarnas strid
naturen oss möter med svalka och frid.

EN HÖFDING.

Man borgen öpnad ser, och Huggleiks folk
till stranden redan tågat.

JORUND.

Följom det! --

FEMTE SCEN.

(Teatern föreställer en trakt utmed hafvet. Hakes
flotta synes uppdragen på stranden; Ett skepp ligger
segelfärdigt och derpå är upprest ett bål omgifvet af
vapen).

HAKE, HANS KÄMPAR OCH HÖFDINGAR.

CHOR AF KÄMPAR.

Bland rof för krigets Gudar,
och Kämpars vapenskrudar,

och deras brustna svärd ,
Må Hake roligt hvila,
och stridens tärnor ila
till vittnen af hans färd!

Högt rese sig det bål, som skall den tappre bära,
och lågan stige högt, så högt som hjeltens ära!

(Hake, stödd på sina Höfdingar och på sitt spjut,
bestiger emedlertid bålet; en brinnande fackla
räckes honom).

HAKE.

Jag väntar Er i Odins salar, Kämpar!
Till dess, min ära hvile öfver Er!

SJETTE SCEN.

DE FÖRRA, JORUND, HILDA, HUGLEIK.

STARKADER, JORUNDS KÄMPAR OCH FOLK, BARDER; sedan YRSA OCH TÄRNORNA.

JORUND, (inkommer i spetsen för sitt folk, men stannar då han får se bålet).

Hans dödssäng är beredd; må hjelten njuta
i denna stund den rätt hans mod förtjent!

HAKE (blir varse Jorund).

Tag åter Jorund hvad jag dig beröfvat;
din tapperhet förtjenar denna lön.
Jag lemnar dig mitt folk och mina skepp,
och mina Kämpar skola följa dig.
Hell dig, Starkader! genom dig jag dör
som Nordens Öfver-Drott och Svithiods Kung
Jag icke lefvat svag och utan namn,
och icke oberömd skall falla.
En vekling sjunka må i glömskans famn.
Mitt lof skall minnet återkalla.
Så länge Kämpar, värdige sin börd,
åt Nordens hjeltar sångens offer gifva,
så länge skall min ära vårdad blifva,
min död med undran blifva hörd.

(Hake sänker facklan, skeppet antändes, en
af Kämparne lossar det tåg hvarmed det är fästadt vid

stranden, och det drifver ut med fulla segel och i
full brand.

CHOR AF KÄMPAR.

Så länge Kämpar, värdige sin börd,
åt Nordens hjeltar sångens offer gifva,
skall Hakes minne frägdadt blifva
skall Hakes död med undran blifva hörd.

STARKADER.

Jag Ödets vilja styrt till Svithiods bästa.
Må Hakes död, i många tidehvarf,

för våra fiender ett vittne bli
att Svears fosterbygd ännu försvaras.

HUGLEIK (förenar Jorund och Hilda).

Af Himlen dömd att falla, är jag lycklig
att lemna Odins rike åt en son.
J Kämpar! hyllen eder Kung i Jorund!

CHOR.

Hell Nordens Drott!
Segrar blott
och folkets trefnad
teckne hans lefnad,
vare hans lott!

(Tärnorna, anförda af Yrsa, inkomma).

YRSA.

Från dubbel trälldom frälste
må Tärnor festen pryda,
och glädjens uttryck tyda
i Kämpens högtids sång.

CHOR AF TÄRNOR.

Fästom våra kransar
på hjeltarnas lansar;
styrkan bör lyda ömhetens röst.

CHOR AF KRIGARE.

Mandom i striden,
kärlek i friden
fyller den modige krigarens bröst.

KRIGARNE TILL TÄRNORNA.

Vi skola freda edra bygder,
och kufva våld och tyranni.

TÄRNORNA.

Vi skola mana er till dygder,
och sjelfva er belöning bli.

(Höfdingarne hafva emedlertid upprest en thron,
som Jorund och Hilda bestiga; bredevid dem stå
Hugleik och Starkader.

CHOR.

Hell Nordens Drott!
Seger och trefnad
teckne hans lefnad,
vare hans lott!

Digitaliserad av Projekt Runeberg och publicerad på <http://runeberg.org/skaldest/>.

Konverterad till .pdf, .epub, .mobi och .txt av Arkivkopia och publicerad på <https://arkivkopia.se/sak/runeberg-skaldest>.

Filen skapad 2018-12-17 10:44:59.388097